

JOVO ILUKIĆ

ANA MARIJA ME JE LUDO VOLELA

I

SVETSKA ludnica se širi, brže od najgore epidemije.

Čuo sam za jednu čudnu biljku, zove se saraceniya i raste u močvarama Misisipija. Neki prirodnjaci nazivaju je "biljka kobra". Ona je mesožder, ali nije lovac; insekti sami silaze u njen krčag, da se halapljivo napiju njenog slatkog nektara - i tako postaju njen plen.

Na prijemnom odeljenju državne neuropsihijatrijske bolnice dočekalo me je nekoliko na oko ljubaznih medicinskih sestara, ne starijih od mene. Brzo obaviše sve administrativne poslove i uputiše me na poslednji sprat ove ogromne i sumorne zgrade, u odeljenje za psihoze, mali zatvoren svet krcat nevoljnicima kao što sam ja. Pretresoše mi putnu torbu i oduzeše sve nedozvoljene stvari, kojima bih mogao da izvršim samoubistvo, skinuše mi kaiš sa pantalona i pertle sa cipela, i odvedoše me u jednu prostranu kancelariju.

Psihijatar, proседа starija žena, prelista moje dosadašnje lekarske nalaze i pogleda me.

- Mladi gospodine Herman, - reče mi kao predsednik Regrutne komisije od koga bi skoro svaki sedamnaestogodišnji mladić trebalo da zazire - pa šta je sa vama? "Nesposoban za vojsku, za posao, za flert..." Dajte, pa vama je tek dvadeset druga-treća godina. Pred vama se nalazi bar još dva puta toliko...

- Ja nisam potomak Sizifa, sina boga vetrova Eola, vladara Eolskih ostrva, koji u jednoj pećini drži zatvorene vetrove i pušta ih kad god poželi; ja sam potomak svetloputih bogova koji sa gvozdenim pticama dođoše iz nekog drugog sveta i pre više hiljada godina siđoše u Indiju!... Ja sam Krišnin potomak, slikar i pesnik, i zato se nikad neću reinkarnirati kao četvoronožna životinja, kao insekt ili kao drvo!... Ipak, mene ljudi koji me poznaju smatraju životinjom! Ja sam najobičnija životinja za sve one ljude koji puše, piju, drogiraju se i upražnjavaju seks sa kim stignu!... Zato me neće nijedna devojka! Da sam ćelav, klempav, gluv, slep, retardiran, ili da mi smrde noge, možda bi se tada neko i zaljubio u mene! Da mi kojim slučajem smrdi iz usta i da su mi pore na koži začepljene čitavim slojevima sasušenog znoja, možda bi me onda neka devojka poljubila ili bi pristala na to da vodi ljubav sa mnom!... Mene ne voli ni rođena majka i zato nikad neću moći da nađem devojku!...

- Hermance, smirite se, - reagovala je doktorica - nije vreme za dramu.

- Šta?! Šta?!... Šta biste vi uradili kad vas ne bi hteo nijedan muškarac, kad biste celog života bili sami?!...

- Ali to nije tačno. Vi ste mladi, lepi, zgodni i pametni. Verujem da ima puno devojaka koje bi želele da vas upoznaju...

- Samo da me upoznaju?!...

- I da se zaljube u vas, i da vas vole, pa i da se udaju za vas...

- A da li biste se vi udali za mene?!

Doktorica na trenutak ostade bez teksta. Ali mi je ubrzo odgovorila:

- Pa ja sam mnogo starija od vas. A i ne poznajem vas dovoljno dobro.

- Eto, vidite, ni vi se ne biste udali za mene! Ne biste se čak ni zaljubili! Ne poznajete me dovoljno dobro! Ne biste ni želeli da me upoznate! Uostalom, kao ni bilo koja devojka!... Vi imate decu, možda i unuke, pa opet ne možete da se zagledate u mene! Šta onda da očekujem od devojaka svojih godina?!... Ja nemam nikakve šanse!...

- Zašto mislite da nemate nikakve šanse?

- Ima više razloga. Kao prvo, zato što mi je otac celog života govorio da sam degenerik i da nikad neću imati devojku.

- Zašto morate da slušate šta vam bilo ko govori?

- Pa valjda mi taj moj otac želi dobro više nego vi ili bilo ko drugi: vi na mene gledate kao na pašji izmet, a on me je podigao od dva-tri kilograma mesa... A kao drugo, nemam nikakve šanse i zato što sam najgora osoba na svetu.

- Najgora osoba na svetu?

- Otac me je i u to ubeđivao! I ja sam ga poslušao. Napisao sam preko dve stotine mračnih pesama i naslikao pedesetak još mračnijih slika. Da li bi vas zanimalo da vam izrecitujem neku svoju pesmu.

- Može - odgovori mi ona. - Nešto po vašem izboru. Samo nemojte nešto predugačko.

Njen odgovor me je iznenadio. Naviknut na to da me ljudi odbijaju, a budući da sam na nju već bio ostavio prilično loš utisak, odlučih da joj izrecitujem jednu od svojih najmračnijih pesama bez naslova:

Ja nikad neću, kao većina ljudi,
da se vežem za prolazne stvari
i vidim smisao u braku i porodici,
a onda, kad sve to propadne,
da tražim spas u čaši
i spavam po gradskim klupama
sa bocom vina u rukama,
i gledam ostavljenu ženu
kako prodaje svoje dotrajalo telo
za koru gorkog hleba,
i izgubljenu decu kako prose,
i da umrem kao pas - neću!
Ja sam dovoljan sâm sebi!
Slobodan! Svoj!
Ja neću nikoga da dovedem na ovaj svet
i osudim ga na život,
kao što su mene osudili -
Ja na to nemam pravo!
Svi smo mi samo životinje!
Ljubav ne postoji!
Voleti nekoga
znači ljubiti nečije prljavo telo

i ništa više od toga!
Ne postoji bezgrešno začecé!
Isus Hrist je bio plagijator,
jer je potvrdio priču
koju su ukrali njegovi sledbenici,
o božanskom začecú Sidarte Gotame;
devica Marija je odlično odigrala
ulogu kraljice Maje.
Sve oko nas je laž!
Ko god ume da govori - on laže!
Ali ja sam iskren
i zato ne krijem nijednu svoju želju,
nijednu svoju emociju,
mene ne zanima šta ko o meni misli,
Ja znam šta hoću, šta želim,
a želim oslobođenje,
bekstvo od svih patnji...
Dugo sam se borio za bezvredne stvari!
(Religijama se predaju lakoverni,
ljudi željni nečijeg sažaljenja.)
Prosvetljenje zavisi od pojedinca
samo ako on to želi.
Ja sam sâm svoj hram
i dovoljno svetlim samom sebi.
Ja odbijam da verujem u gluposti
u koje veruju milijarde ljudi
(koji vide samo lice,
ali ne i naličje svih stvari)
samo zato što Ja tako hoću.
Moj život je u mojim rukama,
njime ne upravljaju beživotne zvezde,
niti nekakva sudbina,
Ja hodam kad hoću i gde god hoću
i zaustavim se kad mi je volja;
niko mi ne pomaže i ne odmaže,
ni bog, ni đavo, ni moji umrli preci,
Ja radim samo ono što Ja hoću
i drago mi je što je tako,
jer nisam lutka u tuđim rukama.
Ali otišao sam predaleko,
svega sam svestan,
znam da je sve što postoji
jedna velika greška,
jedan običan krug nastajanja i nestajanja
jači od bilo koga i čega,
kome robuje sve, pa čak i vreme -

neprolazno merilo svih zbivanja.
I zato ako već moram da umrem,
a ne želim ponovo da se rodim,
Ja to činim sa mržnjom u očima
i odričem se svega,
ali neću da sednem i prekrstim ruke
i polako propadam i čekam smrt
kao većina životinja -
umreću kad Ja budem hteo.

Okupao me je erotski smrdljiv znoj. Osetio sam ogromnu energiju dok sam sve ovo recitovao. I veoma sam se uzбудio: moj mozak je registrovao erekciju u gaćama. Naravno, doktorica to nije primetila.

Po izrazu njenog lica shvatio sam da jedan deo pesme, onaj o “devici” Mariji, ona nije shvatila. Morao sam da joj objašnjavam kako se u budističkim svetim spisima, pali kanonu “Jataka” i “Buda-čarita”, kao i u obliku reljefa na zidovima mnogih starih budističkih hramova, od kojih je najpoznatiji onaj u Gandari, u današnjem Pakistanu, nalazi priča o “božanskom”, odnosno “bespolnom” začecu i rođenju Sidarte Gotame, poznatog kao Buda. Po toj priči, starijoj od Isusa Hrista preko 450 godina, Budinu majku, kraljicu Maha-Maju, u snu “oplođuje” bog, manifestovan u obliku slona, koji joj “ulazi” u stomak, sa boka. Tu su priču plagirali pisci Novog zaveta, a potvrđivao ju je, još i pre njenog ulaska u Bibliju, i sam Isus Hrist, koji je prema nekim objektivnim istoričarima živeo u Indiji nekih sedamnaest godina, od svoje dvanaeste do dvadeset i devete godine. To je upravo onaj deo njegovog života koji nije prikazan ni u jednom od trideset i pet jevanđelja (doktorica, kao i većina hrišćana, veruje da ih ima samo četiri). Dakle, Isus Hrist je zamenio Budu, a devica Marija kraljicu Maju. U ljudskoj istoriji bilo je puno zemaljskih žena koje su “bogovima” podarile potomstvo.

- Dugo vremena nisam čula ovako nešto - bila je krajnje iskrena. - Moram da vas pitam da li ste član neke sekte ili nekog kulta, pošto su vam to napisali vojni psihijatri kad su vas otpustili iz vojske?

- Ne. Ja nisam podoban ni za kakvo ljudsko društvo, pa ni za sektu, iz prostog razloga što ne poštujem ničiji autoritet. A vojsci je najlakše onoga ko neće da sluša besmislena naređenja proglasiti za sektaša i vratiti ga kući. Doduše, istina je da verujem u izvesne stvari koje neguju neki više hiljada godina stari kultovi. Hrišćanstvo je za njih odojče.

- Koliko ste dugo bili u vojsci i zašto ste otpušteni?

- Bio sam negde oko dva meseca. Otpušten sam zato što sam pretukao komandanta čete i napao još neke oficire.

- I, šta mislite, kako biste se mogli vratiti na pravi kolosek? Vi ste sami došli kod vašeg psihijatra koji vas je uputio na ovu kliniku, što znači da ste zainteresovani za sopstveno mentalno zdravlje i sopstvenu budućnost.

- Moram vam ispričati i ovo. Ja sam neko ko bi hteo da bude sa bilo kojom devojkom kad bi to bilo moguće. Može da bude maloletnica, može da bude baba, lepa ili ružna, simpatična ili antipatična, samo da je žensko. Jedanput sam, u svom gradu, na pešačkom prelazu, pitao jednu devojčicu koja je držala oca za ruku šta predstavlja saobraćajni znak koji obično stoji u blizini škole. Ona nije znala da mi odgovori i ja sam

joj rekao ovako: "Znači: juri devojčice po ulici." Pomilovao sam je po kosi, koja joj je bila vezana u dva simpatična repića, što me i sada uzbuđuje. Njen otac je reagovao tako što joj je rekao: "Inge, vidiš li kako je dobar ovaj dečko." - "Dečko nije dobar", - odgovorio sam ja - "dečko je pedofil". Imao sam sreće što me njen otac nije jurio. Ali nisu svi očevi bili takvi. Verujte mi na reč, ja sam se samo palio, uzaludno pokušavao, i to je bilo sve. Ni sa jednom jedinom devojkom nisam imao uspeha.

- Vi niste pedofil. Samo ste išli pogrešnim putem. I mislim da ste oduvek želeli da na sebe skrenete pažnju.

- Tačno. Želeo sam da skrenem pažnju na sebe.

- Hermane, odakle ste vi, a odakle su vaši?

- Ja sam iz Direna, tridesetak kilometara zapadno od Kelna. A moji su iz Ulma.

- Vidi se po vašim finim švapskim crtama lica i tim prelepim plavim očima da ste južnjak. Baš ste lep i zgodan mladić. To što pričate su gluposti.

- Ma nemojte! Možda je ceo moj život za vas obična glupost, ali za mene nije!

Počeo sam da vičem na sav glas. Doktorka je ućutala. Pustila me je da kažem sve što bi mi palo na pamet. Histerisao sam pet-šest minuta. Pored ostalog, kazao sam joj i to da nije tačno da ako neko nema devojku mora da bude homoseksualac. Ja nikad nisam imao devojku, nikad je neću ni imati, a nisam homoseksualac; muškarci me uopšte ne zanimaju! Postoje heteroseksualci koji nemaju prilike da ispolje sopstvenu seksualnost. A zašto uopšte i moraju da budu seksualci? Šta ako su silom prilika seksualno neaktivni? Što se tiče takvih ljudi, među koje na žalost spadam i ja, kada se radi o seksu ne može se govoriti o njihovom seksualnom životu; pre bi se moglo govoriti o njihovoj seksualnoj smrti.

- Mladiću, - rekla mi je ona na kraju, pošto sam se "ispraznio" - vi ste bolesni.

Zatim je obema rukama zaklonila oči, tako da je mogla da vidi samo ono što joj se nalazilo ispred nosa, i nastavila:

- Kad ovako budete gledali na svet oko sebe, bićete zdravi. Dok god ga posmatrate širom otvorenih očiju, bićete bolesni.

Na to sam se od srca nasmejao. Zapitah se da li je moguće da čak i lekari duše veruju da je bolje biti čovek-konj nego čovek; dozvoliti da mi kočijaš štapom pokazuje kuda da idem i u šta da gledam, umesto da budem slobodan.

- Hermane, vi ste ekscentrična osoba. Prešli ste neku dozvoljenu granicu ekscentričnosti i potrebno vam je stacionarno lečenje.

Bio je to uvod u ubeđivanje. Trebalo je da potpišem neki papir kojim dajem punomoćje psihijatrima da me zadrže u bolnici onoliko dugo koliko misle da je potrebno.

Za to nije potrošila mnogo vremena. Potpisah ponuđeni dokument. Onako relativno smirenom, doktorka mi postavi još nekoliko pitanja, na koja joj odgovorih. Zatim mi reče da izađem iz kancelarije.

U hodniku, punom duševnih bolesnika svih profila i uzrasta, i muškim i ženskim, dočeka me dežurna medicinska sestra i odvede me u ordinaciju. Tu primih čak tri injekcije.

Par minuta kasnije zavrte mi se u glavi. (Doza sedativa koju sam primio mogla bi da obori i konja u punoj snazi.) Neko me obuhvati oko struka i bukvalno me odvuče do kreveta, u obližnju sobu, na odeljenje za intenzivnu negu.

Kad mi je glava dodirnula jastuk, osetih neopisivo blaženstvo; bio sam potpuno ravnodušan prema svemu što me okružuje.

Sve se polako pretvori u mrak, u kome razaznah jedino njeno lice.

* * *

Bila je to devojka u koju sam se zaljubio na prvi pogled. Video sam je u svojoj srednjoj školi u Kelnu. Zvala se Sandra. Bila je jedna od najboljih i najlepših učenica u svom razredu.

Posedovala je sve kvalitete koje jedna devojka može da poseduje. Kad sam je prvi put ugledao osetio sam kako me je ošinula munja. Trenutno sam oslepeo, nisam video ništa osim nje, nisam mogao da razmišljam, srce mi je ubrzano kucalo, nenormalno sam se znojio, bio sam potpuno mokar, ruke su mi se zatresle, kolena su mi klecala... Nikad se u prisustvu neke devojke nisam tako osećao. Bio sam do ušiju zaljubljen u nju, ali nisam smeo da joj priđem.

Pošto u Nemačkoj ne postoji jedan grad koji je metropola, kao Pariz u Francuskoj, zbog silnih ratova i podela u našoj prošlosti, Keln je svakako bio metropola u našoj pokrajini, a moj rodni grad provincija. I baš iz tog razloga ja sam se osećao, kao provincijalac, manje vrednim od nje i ostalih velegradskih drugova. Mislim da sam je čak i voleo.

Te emocije nisam mogao dugo da držim u sebi i sve sam ispričao svom najboljem drugu, nakon što mi je obećao da nikome neće otkriti tu moju malu tajnu. Ali izneverio me je. Jednom prilikom kad smo se posvađali oko neke sitnice rekao je svojoj najboljoj drugarici da sam se zaljubio u Sandru. Još u toku tog dana cela moja generacija znala je za nas dvoje. (Kada se neko zaljubi to je normalna stvar, ali kad se ja zaljubim - onda je to zločin!) I ne samo to. Sandra me do tog trenutka nije ni primećivala, ali od tada me je krišom merkala, smeškala mi se i očekivala da joj priđem. Ona je bila inicijator brojnih sitnih prilika za naše upoznavanje i zbližavanje, ali nije bila dovoljno uporna i verovatno iskusna, dok sam se ja plašio siline ljubavi koju sam osećao prema njoj, svog provincijskog porekla i očevih priča kako me niko neće.

Kasnije, imala je jednog momka u školi, koga je grlila i ljubila u školskom dvorištu. To me je jedno vreme činilo ljubomornim (zbog čega i danas kad prođem pored dvoje zaljubljenih osećam bes i mržnju), a njen sažaljiv pogled posve nemoćnim. Znala je da je volim, pa joj uopšte nije bilo jasno zašto joj to nikad nisam otvoreno stavio do znanja.

Na kraju, pred maturu, pitala je moju najbolju drugaricu zašto sam toliko uvrnut i kad ću joj izjaviti ljubav. Da ostavim po strani to što sam u svakom društvu nastupao kao bezosećajan čovek; bila je to samo fasada koja me je čuvala od sopstvenog straha od ljubavi. Tada se u meni na trenutak, ali samo na trenutak, javila sumnja da otac možda i nije u pravu, i da postoje devojke slične meni, koje bi mogle da se zaljube u mene a da mi to ničim ne iskažu. Ali tada je već bilo kasno.

Posle mature, nikad više je nisam video. Ako sam ikada voleo bilo koju devojku - onda je to bila Sandra. Čini mi se da na sebi još osećam njene umilne oči.

I danas, svega četiri godine kasnije, ako bih je sreo, ne bih smeo da joj izjavim ljubav. Ne bih smeo čak ni da joj priđem, ali bih verovatno prihvatio njenu ljubav ako bi ona načinila prvi korak. Neki ljudi baš nemaju nimalo sreće u ljubavi.

* * *

Probudih se, odnosno dođoh svesti, nešto iza ponoći narednog dana. Spavao sam duže od dvanaest sati, kao kakva beba. Do očiju mi dopreše mračni zidovi male bolničke prostorije, a do ušiju nečije odvratno hrkanje. Osetih nemoć i pritisak u glavi, kao da umesto mozga imam tempiranu bombu. Pokušah da progovorim, ali nemadoh snage za tako nešto. Jedva pomerih desnu ruku, uhvatih se za ivicu kreveta i uz ogroman napor padoh na pód.

Svetlost obasja sobu. Pored svog, ugledah još dva kreveta i na njima još toliko nepomičnih ljudskih tela. Žene u belim mantilima podigoše me na krevet i izmeriše mi krvni pritisak. Jedna od njih reče da su mi se gornji i donji pritisak drastično približili jedan drugom i da mi život visi o koncu. Nedugo zatim dobih i jednu vitaminsku injekciju i vitaminski napitak. Popih ga i osetih olakšanje, kao i potrebu za snom. Jedna sestra ostade pored mene još neko vreme. Pretpostavljam da je soba bila obasjana svetlom sve dok nisam utonuo u san.

II

BIO SAM opterećen, sve dok nisam došao ovamo, razmišljanjima o životu i smrti. Mučile su me senke prošlosti i vizije budućnosti. S vremena na vreme imao sam neki čudan osećaj, kao da sam živeo pomalo u svim istorijskim epohama. Po glavi su mi se motale slike, kao najbolja filmska ostvarenja, malih i velikih istorijskih događaja; osećao sam se kao da sam bio njihov posmatrač ili čak i akter. Ponekad sam, pak, putovao u bližu ili dalju budućnost i posmatrao usamljene gradove, zgrade u obliku piramida, kupa i valjaka, bez ijednog jedinog drveta na ulicama, i njihove stanovnike visoke preko tri metra, sa crvenom kosom, plavom kožom i plavim očima, novu rasu koja je naselila našu planetu nakon našeg izumiranja. Razmišljao sam o poreklu ljudskog roda, verovao u reinkarnaciju duše i plašio se smrti isto koliko i ponovnog rođenja.

Da li je moguće da mi je jača doza sedativa i psihodisleptika izbrisala sve ovo iz glave? Možda je sve što postoji nastalo sasvim slučajno. Možda smo i mi deca slučajaja. Ali čemu onda sva romantika koju sam uzidao u svojih stotinak pesama; sva lepota življenja, koju sam otelotvorio na svojim bezbrojnim slikama; i ljubav o kojoj sam nekada maštao i u koju sam bezgranično verovao?

Sâm sam u sobi. Gledam kroz prozor. Napolju je lepo vreme, pravo prolećno, bez obzira na to što je prošlo pola oktobra. Zeleno lišće, pomešano sa svojom zlatno-žutom braćom, još uvek ukrašava grane drveća. Mnoštvo ljudi prolazi ulicom ispod mene. (Ljubomorani su i na njih i na njihovu slobodu.) Njihov žagor je glasniji od brujanja automobila, ali ne i od gradskih autobusa koji tu prolaze.

Na prozorski banak doleteše tri vrapca. Privukle su ih mrvice, ostaci hleba koga su pre njih pojeli golubovi. Pobili su se oko njih. Tukli su se svojim krhkim kljunovima i prosipali perje na sve strane. Posmatrajući taj prizor setih se malih i velikih ljudskih

sukoba i pomislih na bezbrojne ratove u kratkoj i krvavoj ljudskoj istoriji. (Pomislio sam na to kako su sva ljudska bića u stvari ropska masa koja se muči na jednoj izolovanoj planeti jedne male galaksije, izdijeljena na čopore rasa i naroda.) Hteo sam da budem mirotvorac, te pokušah da otvorim prozor i da ih oteram. Ovo prvo mi ne pođe za rukom, jer su svi prozori bili dizajnirani tako da mogu da se otvore samo toliko koliko je potrebno da se provetri soba. Vrapci pobegoše, a ja shvatih da je iz ove zgrade, bez obzira što su prozori bez rešetaka, nemoguće pobeći.

U sobu uđoše oba moja cimera. Upoznah se s njima. Bili su depresivni i ćutljivi. Od jednog od njih saznadoh da je prošlo podne i da treba da idem na ručak. Prespavao sam i doručak i prepodnevnu grupnu terapiju, gde je trebalo da se predstavim svim bolesnicima i kažem im ponešto o sebi.

Izadoh u hodnik. Zaslupi me neonska svetlost. Zavrte mi se u glavi. Naslonih se na vrata ordinacije, iz koje istrčaše dve sestre. Pridržale su me, pitale me da li mi je dobro i da li želim da mi donesu ručak u postelju. Odgovorih im da ne dolazi u obzir da ručam u krevetu. Pošto one insistiraše na tome, postadoh razdražljiv. Oteh im se iz ruku, sruših se na pod, pa odmah zatim ustadoh, i povikah iz sveg glasa:

- Mora da bude kako ja hoću!

Kao munja, kroz glavu mi prostruja nešto što se dogodilo prošle zime. Posvađavši se sa ocem, tog hladnog januarskog dana napustio sam topao roditeljski dom i ljut kao ris izgubio se u mećavi. Uputio sam se prema obližnjem planinskom jezeru. Njegova površina bila je zaleđena. No i pored toga celog popodneva sam se klizao kao sumanut. Bio sam sâm, gotovo sâm, u krugu od jednog kilometra. Led nigde nije bio deblji od tri palca. Svakog trenutka mogao sam da propadnem u ledenu vodu. Ali ja se nisam bojao. Bodrio sam sebe pevajući arije iz Vagnerove opere Tanhojzer. Na nekim mestima, pod mojim silovitim naletom, na ledu su se pojavile pukotine. U jednom trenutku, na mostu pored brane stajao je čuvar sa rukama na glavi. Po izrazu njegovog lica zaključio sam da je zabrinut za moj život. Isprva me je samo nemo posmatrao, da bi nešto kasnije počeo da viče na mene, naređujući mi - Meni naređujući! - da napustim jezero; videvši da naredbe i pretnje ne pomažu - molio me je. Ja ga nisam čuo. U mojim ušima odjekivali su čarobni zvuci Tanhojzera. Klizao sam se i pevao polako se udaljavajući od njega. Na kraju, pri jednoj od obala, na kojoj sam se kupao preko leta, pokazao sam mu srednji prst. Bilo je onako kako sam ja hteo.

Raditi suprotno od onoga što neko očekuje ili zahteva od mene - to je oduvek bila moja specijalnost. Sa mnom se uz dogovor i poštovanje moje ličnosti može postići sve, a naredbama i pretnjama apsolutno ništa.

* * *

Ako bi me neko pitao zašto sam oduvek doživljavao konflikte sa ženskim ološem - ne bih znao da mu odgovorim, tek, toliko često sam se sukobljavao sa prostim ženskim osobama, bez nekog naročito razloga, ili pak zato što su one želele konflikt. Koliko sam samo puta morao da se branim od braće i momaka onih devojaka sa kojima sam se verbalno sukobljavao.

Jednog jutra, prošle godine, u supermarketu u kome se redovno snabdeвам namirnicama, jedan momak i dve devojke su pored kasa postavili štand na kome su reklamirali neke nove proizvode za bebe. Svakog kupca dočekivali su rečima:

- Dobar dan gospodine, naša kompanija nudi novu hranu za bebe...

Prošao sam pored njih i rekao im da me ne zanimaju. Utom sam iza sebe čuo ženski glas:

- Da li imate dete?

Okrenuo sam se i ugledao nasmejanu devojku mojih godina. Pomislio sam na to kako još nisam bio sa ženom i da ne bi bilo pošteno da jedan neiskusni mladić kao što sam ja uleti u takav užas kao što je brak i porodica sa bilo kim.

- Nemam dete! - odbrusio sam joj. - Niti ću ga ikad imati!

- A zašto? - ponovo sam čuo njen glas.

Ovo je već bilo zadiranje u nečiju, u ovom slučaju u moju privatnost, na šta jedna mlada prodavačica na svom radnom mestu svakako nema pravo. Pocrveneo sam od besa, izvadio pentagram koji povremeno nosim oko vrata i demonstrativno joj ga pokazao rekavši:

- Zato što sam satanista!

Ja satanista! Prosto sam iznenadio sâm sebe! Šta sam sve u stanju da kažem ili uradim kad me izazove neko sa prosečnom inteligencijom. Satanizam je životinjska religija, čija je ideologija kao i hrišćanska bazirana na krvi, ali ne na krvi "božjeg sina" Isusa Hrista koga otac žrtvuje samome sebi, već na krvi nevinih ljudskih osoba koja se prinosi "božjem protivniku", u stvari jednom jedinom tiraninu, tvorcu celog svemira, čije deliće svi narodi obožavaju pod različitim imenima. Satanisti praktikuju krvave rituale, takozvane crne mise, posle kojih obično slede seksualne orgije. A ja još nisam ni poljubio devojku! Ako bih u nekim satanskim krugovima i bio od neke koristi - onda bih svakako mogao biti žrtvovan, jer sam još uvek nevin.

- Jadan ti! - odgovorila je ona brže nego što sam i mogao da očekujem. - Ja te sažaljevam.

Ovo me je još više razbesnelo. Za ovo prvo bih možda i prećutao ili bih joj odgovorio u sličnom maniru, ali za ovo drugo... Zapitao sam se kako je moguće da čovek koji sluša Vagnerovu muziku i svakog dana iz nje upija ogromne količine moći bude jadan. I zašto bi mene bilo ko sažaljevao. Tu su terminologiju u moju zemlju doneli slovenski i azijski doseljenici posle rata koga smo mi izgubili. Ona me ne poznaje, sažaljeva me i gubi enormne količine energije na tako nešto, a da meni ne treba ni ona ni njeno sažaljenje. Ili mi se ruga na najprizemnji način.

Poleteo sam prema njoj brzo kao metak, udario je celom desnom šakom po licu toliko jako da joj je iz nosa potekao pravi potok krvi i srušio je na pód pre nego što je i shvatila šta joj se dogodilo; izgledala je kao kokoška koju neka baba sa sela zavrti u krug pre nego što joj prereže grkljan. Isto je prošla i njena drugarica koja mi se takođe smeškala - ili rugala - to ona zna bolje od mene. Sve se dogodilo u sekundi. Užasnuti kupci su se skamenili na svojim mestima i ćutali. Njihov kolega je pokušao da ih zaštiti. Skočio je prema meni, ali umesto na mene naleteo je na moju krvavu pesnicu. Pao je kao sveća. Srušio sam njihov štand i izgazio i išutirao njihova mlitava tela. Učinio sam nešto što ne rade jadni ljudi kojima je potrebno sažaljenje.

Tog jutra ništa nisam kupio. Vratio sam se kući bez namirnica, desetak minuta pre nego što mi je na interfon pozvonila policijska patrola i za manje od pola minuta upala mi

u stan. Dočeka sam ih sa očevim službenim pištoljem, razoružao ih za tili čas i, koristeći faktor iznenađenja, naterao ih da vežu jedan drugog službenim liscama. Isterao sam ih iz zgrade i naterao da tako vezani odu u policijsku stanicu. (Moja mržnja prema uniformama i uniformisanim licima datira još od detinjstva kada mi je majka pretila da će me ovaj ili onaj čika u uniformi istući zato što nisam dobar.) Pobegao sam od kuće. Proveo sam nekoliko dana u Kelnu. Kad mi je ponestalo novca vratio sam se kući. Uleteo sam u zamku koju mi je otac postavio sa svojim kolegama. Govoreći mi da sam manijak, priveli su me u stanicu na iscrpan razgovor. Prodavci koji su me prijavili kazali su im da sam miran i povučen momak i da im nije jasno šta se dogodilo sa mnom. Otac je sredio da ne odgovaram, već da idem na tridesetodnevno lečenje u psihijatrijsku bolnicu. U tu ustanovu su me odvela dva policajca sa liscama na rukama.

* * *

Moj drugi boravak na psihijatriji, ovaj put na moju inicijativu i u ustanovi u koju niko nije doveden na silu.

Jedna od sestara odvela me je do trpezarije. U toj prostoriji, u tom trenutku, zateklo se nešto više od deset ljudi. Gotovo niko me nije primećivao. Bili su to ljudi koji kada idu ulicom vide sve ljude na terasama i balkonima, ali ne vide nijednog prolaznika.

Za jednim stolom sedela je jedna crnokosa devojka. Izgledala je kao da je negde iz južne Španije. Naši pogledi se susretoše. Uplaših se munja iz njenih mističnih crnih očiju, pa se stoga ponašah nezainteresovano.

Ručao sam desetak minuta. Jedva sažvakah bajatu bolničku hranu. Ona me je za sve to vreme nemo posmatrala i smeškala se.

Na kraju mi je prišla, bez imalo straha, i rekla mi:

- Brate, konačno sam te našla!

Počela je da me grli i ljubi mi obraze. Uplašila me je, ali nisam reagovao.

- Ti si moj brat po ocu! Imaš iste oči kao on! Mi smo rođaci po alemanskoj liniji! Videla sam te jedanput kad si bio mali i sad sam te jedva prepoznala! Volim te, jedini moj brate!...

Nisam imao kud. Zagrlih i ja nju. To mi je prvi put u životu da zagrlim devojku.

- Ja sam tvoja sestra, Ana Marija.

- Herman - predstavih joj se sa osmehom na licu. - Ti si mi prva sestra koju sam upoznao.

Prihvatih njenu igru, ne pomišljajući pri tom na to da bi mi se od tog trenutka život mogao sasvim promeniti.

I I I

NEKI LJUDI uspevaju da ostvare sve svoje snove, možda zato što malo sanjaju. A ja? Ja sam samo želeo da volim i budem voljen. Toliko dugo sam sanjao, maštao o tome i umišljao da ću jednog dana imati devojku. Možda je to preveliki san?... Čuo sam,

jednom prilikom, da se prva ljubav ne traži, već da dolazi sama od sebe; i da se ljubav između muškarca i žene jednostavno dogodi. Ja to nisam doživio.

U protekla tri dana, koliko ležim na ovoj klinici, upoznao sam puno duševnih bolesnika, uglavnom mladića i devojaka. Ana Marija je bila omiljena u društvu. Koliko sam mogao da primetim, više momaka je bilo zaljubljeno u nju. Ona je vodolija u horoskopu. S jedne strane pripadala je svima, dok je s druge strane bila samo svoja. Volela je ljude i prema svima se lepo ophodila. Volela je i mene i to mi je stavila do znanja. Istina, volela me je kao svog brata po ocu. I to mi je stavila do znanja.

Da je ljubav večna i da će opstati čak i kad se Sunce ugasi - to sam pročitao u brojnim knjigama i čuo od mnogih starijih i iskusnih ljudi. Svi se oni slažu u jednom: ne treba se mešati ni u čiju ljubav. Između ljubavi i ludila, međutim, mogao bi se postaviti znak jednakosti. Iz toga sledi da se ni u ludilo ne bi trebalo uplitati. Čemu onda psihijatri i čitava nauka o ludilu? Zašto niko ne leči ljude od ljubavi?...

Ja sam, pak, poludeo od ljubavi, zapravo od neizmerne želje za polnom ljubavlju. I zato već tri dana posle svakog obroka gutam po punu šaku lekova. Nakon toga uhvati me drem, naročito uveče, kad obavezno i zaspim. Osetio sam i izvesne promene u organizmu, neke na bolje, neke na gore: postao sam mirniji i više nisam mogao da doživim erekciju.

Boraveći na prepodnevnoj grupnoj terapiji imao sam prilike da se upoznam sa psihičkim problemima nekolicine ljudi. Da bi se neki problem mogao rešiti trebalo bi mu otvoreno pristupiti. Kad sam pred svih tridesetak pacijenata sa svog odeljenja rekao šta me najviše muči jedino se Ana Marija nije nasmejala. Gledala me je i tužno i znatiželjno u isto vreme.

- Hermane, ljubav je za pesnike - rekao mi je, pored ostalog, grupni terapeut, tipični, hladnokrvni predstavnik našeg naroda. - Ostali ljudi se zblizavaju na nekim drugim osnovama.

- Ja sam pesnik. I slikar.

Opet su se, osim Ana Marije, svi nasmejali.

- Napisao sam stotinak pesama koje je do sada malo ko čuo ili pročitao, i naslikao sam dosta slika koje niko ne želi da vidi.

Opet me niko nije razumeo. I ovde, među duševnim bolesnicima, ja sam drugačiji.

- Jadni moj Hermane - kazala mi je Ana Marija posle grupne terapije. - Nikad nisi imao devojku.

- Nisam! A nisam ni jadan! Niko ne treba toliko da se napreže i da troši toliko svoje dragocene bioenergije da bi me sažaljeval!

- Ja te mnogo volim, dragi moj brate Hermane. I zato saosećam sa tobom. Ja doživljavam tvoj bol kao svoj sopstveni i svaka tvoja suza je i moja suza. Nadam se da mi to ne uzimaš za zlo.

Bilo je prosto nemoguće naljutiti se na Ana Mariju. Njena priča, odnosno razlog zbog koga je došla ovamo, bila je nepoznata i meni i ostalim pacijentima. Inače, znalo se ko je video vanzemaljce; ko je bog, Isus, Napoleon, a ko Hitler; ko je nekrofil, a ko pedofil; koga progone agenti tajnih društava, a koga vrhovni sveštenik verske sekte; i, naravno, ko ne može da ima devojku.

Juče sam upoznao Ana Marijinu majku. Zgodna crnka srednje visine, trudila se da na mene i sve ostale pacijente ostavi što bolji utisak. Sedela je u dnevnom boravku, zajedno sa kćerkom, i pušila najskuplje cigarete. Ponašala se kao brižna majka. Bila je

toliko uverljiva da sam rekao Ana Mariji kako joj zavidim na tome što ima bar roditeljsku ljubav. Tada joj je zaiskrila suza u desnom oku.

- Ona je jedna luda i jebeno zla kučka! - kazala mi je nakon redovne popodnevne posete. - Ti je ne poznaješ a ona dobro glumi.

(Izgleda da je između njih dve postojao, a i dalje postoji i živi svoj život, neki konflikt; voleo bih da znam o čemu se tu radi.)

Kako su samo sumorni i surovi ovi zidovi, baš kao i oni koji su ih sazdali i oni koji svoju mladost provode između njih. Po ceo dan kao sumanut hodam hodnikom, sâm ili sa Ana Marijom. U dnevni boravak, gde se gleda televizija i sluša muzika, retko zalazim, jer mi smeta duvanski dim. Televizija mi ne nedostaje, baš kao ni moderna muzika. Kad se osamim, u svojoj sobi, slušam klasičnu muziku i pokušavam da napravim skice za neke svoje buduće slike. Pesme ne pišem, jer mi to doktorka ne dozvoljava, a i ne mogu. Jasno mi je da je lakše biti slikar nego pesnik.

Poseban doživljaj za sve pacijente ovde predstavljaju večernja druženja i poetske večeri. Ovo prvo liči na žurku, naravno bez alkohola, i služi za to da se pacijenti fizički opuste, dok ovo drugo služi za duhovno opuštanje. Pored pesama čuvenih mrtvih i živih pesnika, ovdašnja publika imala je prilike da čuje i dve-tri moje ljubavne pesme. One su se naročito svidеле devojkama mojih godina, da ne zaobiđem ni Ana Mariju. Njih tri su mi prišle i rekle mi kako je moja poezija iskra duše koja pati za savršenom ljubavlju, jedna mi je čak rekla da sam najveći pesnik i mladić koji zaslužuje najbolju devojkicu na svetu. Jedna od njih zvala se Dorta i bila je Ana Marijina cimerka. Uspela je da je naljuti svojim nastupom. Ana Marija se izdrala na nju i grubo je udaljila od mene.

- Ne dozvoli joj da te gnjavi! - rekla mi je posle toga. - Ona je totalno luda!

Nešto više od dva časa pre ponoći glas dežurne sestre potrese čitavo odeljenje:

- Terapija-a-a!

Tad se svi poređamo u red, da što pre progutamo svoje sledovanje lekova. Nakon toga odlazimo na spavanje.

Jutros je jedna devojkica pokušala da izvrši samoubistvo. Glavom je razbila staklo na vratima dnevnog boravka, uzela jedno parče sa poda i njime preseklala vene na levoj ruci. Htela je to isto da uradi i sa desnom rukom, ali su je dve hitre sestre jedva sprečile u tome. Borile su se s njom sve dok nisu došla dva bolničara iz susednog odeljenja. (Većina ludaka se kreveljila i rugala i njoj i celom ovom tužnom prizoru.) Oni su je smirili na najgrublji mogući način - šamarima i pesnicama. Jedva su je savladali. Previli su joj ruku, dali joj sedativ i odveli je na drugo odeljenje. Pričalo se da je ceo dan bila vezana za krevet. Održali su je u životu. Zašto joj nisu dozvolili da umre ako je ona to želela? Verujem da bi životinji koja pati prekratili muke. Učinili bi tu uslugu četvoronožnoj životinji, ali ne i pripadniku najgore životinjske vrste zvanom čovek. Kako je to surovo.

Zbog ovog nemilog događaja grupna terapija je počela nešto kasnije i trajala znatno kraće nego inače. Diskutovali smo o samoubistvu. Terapeut je govorio o tome kako se suicidalni ljudi ubijaju uglavnom iz tri razloga: da bi se oslobodili patnje, da bi povredili nekoga bližnjeg ili da bi skrenuli pažnju na sebe. Ana Marija je tada rekla da bi i ona mogla da izvrši samoubistvo, zbog neuzvraćene ljubavi, i da je to četvrta kategorija. Grupni terapeut ju je ispravio, kazavši joj da bi to uradila kako bi povredila svog partnera, i da to spada u drugu kategoriju. Sedela je pored mene i dok je razgovarala sa njim stezala mi je ruku. To me je pomalo plašilo i držalo me u nespokojju.

Danas, posle ručka, roditelji su mi došli u posetu. Majka je bila nežna prema meni, kao i obično, dok je otac delovao mrtav hladan. Majka mi je donela mobilni telefon i lap top, kako bih uz pomoć video igara i Interneta prekratio boravak u bolnici. Pitali su me kako mi je i zašto sam sâm došao ovamo.

Sedeli su na mom krevetu. Majka me je povremeno grlila dok je razgovarala sa mnom. Otac je dugo ćutao, ali se borio sam sa sobom, kao da je želeo nešto da mi kaže.

- Hermane, - otelo mu se najednom - hoćeš li da se pomirimo?

- Ne dolazi u obzir! - odgovorio sam mu brže nego što mi je postavio pitanje. -

Zbog tebe sam postao ovakav kakav sam! Zbog tebe sam i došao ovamo!...

* * *

U trenutku sam se svega setio.

Rođen sam prvog aprilskog dana, pre dvadeset i dve i po godine, u gradiću Direnu, pedesetak kilometara jugozapadno od najzapadnije metropole, u danas vodećoj zemlji na evropskom kontinentu. Nisam imao ni braće ni sestara. Potomak sam vojnika i oficira, surovih ratnika, koji su izgubili dva svetska rata jer su precenili sebe misleći da mogu da poraze ceo svet, dakle prepotentnih samoljubivih ljudi.

Moj otac je po zanimanju policajac, a majka profesor sportske nastave u jednoj lokalnoj školi. Iako sam im bio sin jedinac, nikad nisam uživao u roditeljskoj ljubavi i ostalim blagodetima života. Otac se prema meni oduvek oštro ophodio, ponašajući se kao oficir prema vojniku. Bio je takav verovatno i stoga što je bio prvi u familiji kome se nije pružila prilika da na bojnopolju do nogu potuče svoje neprijatelje i pregazi njihove leševe, a zatim počinu ratne zločine nad njihovim civilima; on se nije čak ni rodio u vreme kad su zapadnonemački gradovi dejstvom savezničke avijacije pretvoreni u strašila. Kinjio me je kao neposlušnog psa, i fizički i psihički, tukao me za sitnicu i nazivao najpogrdnijim imenima. Tako se ponašao i prema svojim kolegama na poslu. Majka me je, pak, odmalena upoznala sa svim malim i velikim tajnama sporta; uz nju sam postao dobar plivač, atletičar, čak sam se kao alpinista peo i na neke teško pristupačne planinske vrhove, sve ovo naravno kao amater. Međutim, ja sam imao neka druga interesovanja.

Otkako znam za sebe voleo sam da crtam. Kako je vreme odmicalo počeo sam da slikam i do sredine osnovne škole upoznao sam sve likovne tehnike. Živeo sam u svom svetu i kad nisam morao da budem zajedno sa svojim vršnjacima, zatvarao sam se u svoju prostranu sobu i slikao po ceo dan. To je bilo bolje za sve nas, pošto sam bio nezgodan, spreman da se potučem i sa starijima od sebe i da im nanese ozbiljne fizičke povrede. Zbog toga su me izbegavala sva deca, naročito devojčice.

Godine su prolazile, ja sam odrastao. I što sam postajao stariji, očev pritisak bivao je sve veći; svim silama se trudio da me natera da i ja jednog dana postanem policajac. Nisam mu pružao otpor, ali sam ga ignorisao. I nisam ga poslušao. Pohađao sam dizajnersku školu u Kelnu i spremao se za studije slikarstva.

Negde u to vreme, kad se moja domovina proširila ujedinjenjem sa svojim istočnim delom, moji vršnjaci su počeli da izlaze sa devojka. Ja nikad nisam doživeo tako nešto. Nije da nisam pokušavao, jesam, ali sam bio nestrpljiv, navaljivao sam i bio

otvoren, govoreći o sebi sve i svašta i udvarajući se, ako bi se to moglo nazvati udvaranjem, direktno, u stilu: "Ti mi se sviđaš. Zaljubio sam se u tebe. Hoćeš li da budeš moja devojka?" Na ovo sam uvek dobijao negativan odgovor. Iz dana u dan, iz godine u godinu, odbijanje od strane devojaka postajalo je sve brutalnije, jer su i moja "udvaranja" bila sve brutalnija, što je u meni izazivalo neopisiv bes i revolt koji se ispoljavao tako što sam se sve grublje ponašao prema pripadnicama ženskog pola. I ne samo to. Čitajući knjige, posebno alemanske filozofe, složio sam se sa njima u konstataciji da je čovek obična borbena životinja i da niko ništa ne vredi. Koliko je samo puta moj otac bio pozivan u školu zbog mojih seksualnih ispada. Kažnjavao me je na najgrublje moguće načine, pored ostalog govoreći mi da me nikad niko neće hteti i da ću skončati kao vuk samotnjak. Bio je toliko uporan u toj svojoj priči da me je ubedio da nikad neću biti u vezi sa devojkom, da to jednostavno nije za mene. Iz tog razloga počeo sam da prilazim devojkaama sa uverenjem da je normalno da budem odbijen i ponašao sam se u skladu sa tim. Grubo rečeno, bio sam tako raspoložen da bih, da sam se kojim slučajem rodio kao ženska osoba, mogao da se zaljubim u bilo koga samo ne u sebe; da sam najružniji i najgluplji čovek koji je ikada živeo.

U adolescenciji su nastale moje prve pesme. Pisao sam ih polako, stih po stih, strofu po strofu, često i mesecima. Živeo sam sa njima i proživljavao ih da bi one mogle biti rođene kao pesme.

Postavši punoletan, pobunio sam se protiv oca. Nisam više ni mogao ni hteo da mu podnosim raporte i trpim njegove pritiske. To je jednim delom urodilo plodom, možda zato što je majka bila na mojoj strani. Uskoro sam maturirao i, umesto na Policijsku, konkurisao sam za upis na Likovnu akademiju. (O vojsci ne bih mnogo razmišljao; mogu samo da zaključim da ništa ne vrede čim su me i iz nje isterali.) Međutim, nisam bio primljen.

Zbog toga sam pao u depresiju iz koje nisam isplivao sve do dana današnjeg. Zatvorio sam se u svoju sobu i iz nje izlazio tek dva-triput mesečno. Nastavio sam da živim u svom svetu, koji je u međuvremenu postao još izolovaniji, a na račun svojih roditelja. Ovo poslednje je smetalo i ocu i majci. Terali su me da se zaposlim, ali ja sam uporno odlagao svoje osamostaljenje zanoseći se mišlju da ću organizovati izložbu svojih slika i objaviti bar jednu zbirku pesama, zakoračiti u svet umetnosti i živeti isključivo za to i od toga. Za sve to vreme živeo sam u uverenju da će me prva ljubav jednog dana sama pronaći, ako sam dostojan toga. I nisam mnogo brinuo o tome.

Početak ove godine slučajno sam naišao na jedan veb sajt na Internetu, verovatno jedan od pedesetak najvećih, koji posećuju milioni usamljenih očajnika širom sveta. Učlanio sam se i počeo da tragam za srodnom dušom. Upoznao sam gomilu devojaka iz celog sveta, sa nekima sam i čatovao, ali se na kraju sve svelo na ništa: one su bile daleko od mene, nisu mogle da dođu u moju zemlju, kao ni ja u njihovu - i ništa se nije dogodilo. Morao sam se zadovoljiti svojim zemljakinjama. Pronašao sam neku devojku iz Kelna koja me je privukla svojim fizičkim izgledom, kao i interesovanjima; tako je bar navela u svom profilu. Poslao sam joj nekoliko poruka na koje mi nije odgovorila.

Umesto nje, javila mi se jedna njena poznanica rekavši mi da je ta devojka sve moje poruke pročitala svojim drugaricama, pročitala im moje ljubavne pesme, pokazala im moje slike i ismejala me zbog toga što sam bio iskren prema njoj. Počelo je dvomesečno dopisivanje. Izjavio sam joj ljubav preko Interneta i ona ju je prihvatila.

Pisao sam joj pesme i slao joj cveće, uveren da je ona moja prva ljubav. Bio sam toliko lepo raspoložen, osećao sam se tako blaženo, tako uzvišeno, da sam joj napisao najlepšu ljubavnu pesmu, na čestitki za rođendan, na čijem se licu nalazilo srce probodeno ružom oko koga lebde note. Posmatrajući ga čuo sam zvuke Mocartove muzike, osećao ljubav prema Saidi, kako se ona zvala, više nego on prema Konstanci, i ispevao sam joj pesmu pod imenom “Srce probodeno ružom”:

U rekama budućih majki koje teku
Prema ušću, ka svom životnom saputniku,
Čija su srca nepregledne pustinje
U kojima rastu retki bokori prljave trave,
Trebalo pronaći onu pravu,
Devojku u čijem srcu raste ruža
Čiji pupoljak sneva o ljubavi večnoj.

Ona postoji!
Iz rulje običnih devojaka
Sijaju njene oči takvom snagom
Da se ne vide njihova lica;
Tajanstvena je, nestvarna;
Na moje usne kaplje roj njenih reči
I ja nemoćan padam na kolena kao vitez
Koji zbog drage ne ide u pohod.

Otimači ljubavi crno cveće sade u mom srcu,
Ali nikako da mi iz njega izvuku svu čežnju
Koja vremenom postaje sve veća,
Njeno lice noćima se provlači kroz moje misli,
A strah od njenog pogleda ili glasa pali me
Kao grčku vatru nasred beskrajnog okeana.

Da li ću ikada osetiti ukus njenih usana
Koji će od mene odagnati bolest
Čije ime izaziva paniku
Među onima što se pretvaraju da vole?
Ja se ne gušim otpacima tuđih ideala,
Ja želim da s njom podelim večnost
Koja nam zaslužen pripada.

O nestvarna devojko, dozvoli mi
Da moje mračno srce bude probodeno ružom
Čiji pupoljak još nije procvetao
U tvom mladom i čistom srcu;
Dozvoli mi da osetim njen miris
Kako bih spoznao tvoje tajanstveno lice;
Dozvoli mi da čujem muziku tvoga srca

Kojom se hrani ruža koja mi ne dâ mira;
Molim te, devojko, želim da ti vidim lice
Pre nego što moje srce pukne
Probodeno tvojom tek procvetalom ružom.

Pročitavši je, kazala mi je da nikad nije naišla na ovoliku količinu ljubavi na jednom mestu i predložila mi da se vidimo. To se i dogodilo u Kelnu par dana kasnije. Bio nam je to prvi, poslednji i jedini susret. Ona je bila Turkinja i došla je kao tinejdžerka na privremeni rad u moju domovinu. (Susreli smo se i ponašali kao brat i sestra; nismo se poljubili, čak ni držali za ruke.) To mi nije nimalo smetalo, pošto sam kosmopolit, sve dok nisam saznao za njene namere. Planirala je da se uda za mene kako bi stekla državljanstvo, bila je čak spremna i da mi plati za takvu uslugu, ali pod uslovom da ja pređem u islam. Nisam pristao na to i nikad je više nisam video.

Tu dvomesečnu avanturu doživeo sam kao težak poraz. Našao sam se na emotivnoj nuli. Totalno sam pukao. Želeo sam da imam devojku po svaku cenu. Prilazio sam nekim usamljenim, iskompleksiranim devojkama, nespretno im se udvarao i bivao odbijan. Doživeo sam čak i to da me odbije udovica od pedeset i dve godine. Kako me je samo brutalno odbila. Sreo sam je u Izdavačkoj kući gde sam odneo svoj rukopis pesama. Ona je odbila rukopis, ali isprva nije odbila mene. Rekla mi je da želi da se vidamo. To smo i činili nekih mesec dana. Povremeno smo se viđali i razgovarali. Ona mi se za sve to vreme nabacivala, čak me je pitala šta bi trebalo da poseduje žena da bi me osvojila. Ja sam bio skroman. Ukapirao sam da bi ona možda želela da živi sa mnom. Krenuo sam na nju, da joj se udvaram, i odmah bio odbijen. Rekla mi je: “Znaš, bolje je da se između nas ništa ne dogodi.” - “Zašto?”, pitao sam je kao kakvo dete koje samo što ne zaplače. “Iz higijenskih razloga”, odgovorila mi je. “Ja već imam nekoga i ti ne bi trebalo da se umećeš između nas.” Okrenula mi je leđa i više je nikad nisam video. Ali sam ostao sa njenom pričom da me je odbila iz higijenskih razloga, dakle da sam prljav. Toliko me je povredila da se i dan-danas osećam prljavim, bez obzira što preterujem u higijeni; i da sam shvatio, ako me neće žena od pedeset i dve godine, da nemam šta da tražim sa devojkama mojih godina. Dovala me je do toga da donesem odluku da se nikad više nikome ne udvaram. Možda je samo htela da proveri da li može da se sviđi nekom mladiću. Na žalost ništa nije mogla da vidi, ma koliko mislila da jeste, jer ja nisam reprezentativni uzorak, odnosno tipičan predstavnik svoje generacije.

Počeo sam užasno da mrzim i još užasnije da se ponašam. Prolazeći pored ljubavnih parova osećao sam ljubomoru znajući da nikad neću biti kao neko od njih. Usledio je i onaj nemili događaj kad me je policija na silu odvela u psihijatrijsku kliniku. Time se ništa nije postiglo. Vratio sam se još gori. Postao sam nepodnošljiv. Iritirao sam sve ljude koje znam, pa i one koje ne znam. Takođe sam se svađao i sa roditeljima okrivljujući ih za svoj životni fijasko.

Dok sam udario dlanom o dlan prošle su dvadeset i dve i po godine a ja nisam stekao ni dan radnog staža. Da bih sve to presekao, prestao da se vodim kao socijalni slučaj i bar malo se uklopio u ljudsko društvo, odlučio sam da sâm potražim stručnu pomoć i tako sam došao na ovu kliniku.

* * *

- Tišina! - podviknuo je otac, nakon rafala svojih reči.

- Šta je?! Hoćeš li da me uhapsiš?!... Izvoli! Uhapsi me! Stavi mi lisice na ruke i odvedi me u stanicu!... Ili još bolje! Sprovedi me u gasnu komoru! Ili predloži Gestapou da se nada mnom izvrši eutanazija!...

On više nije mogao da me sluša. Izašao je u hodnik. Majka ga je sledila. I ja na kraju napustih sobu.

U hodniku nas je presrela Ana Marija. Skočila mi je u zagrljaj i počela da priča nepovezane stvari:

- Hermane, da li su snovi stvarnost? Kod moje majke i našeg oca jesu... Da li smo mi još uvek deca ili smo odrasli ljudi? Zašto nismo sigurni u sebe? I zašto nas drugi ljudi prave budalama?... Brate moj, tvoje oči su iste kao dedine! I tvoji zubi i tvoj osmeh!... Tvoje meso i tvoja krv su moji!...

- Vilhelmina! - procedi otac kroz zube. - Idemo odavde!

- Ovo su ti roditelji? - upita me Ana Marija.

Dobivši potvrđan odgovor počela je da grli mog oca.

- Dragi moj tata! Zašto si nas ostavio?!... Konačno sam našla i tebe i svog brata!

On je odgurnu od sebe.

- Devojko, ja te vidim prvi put u životu. Nadam se da te nikad više neću sresti.

A meni je dobacio:

- Stari Grci su rekli da nije za žaljenje onaj ko izgubi pamet zbog ljubavi, već onaj ko izgubi ljubav zbog pameti. Mislim da su bili u pravu.

- Niko nije za žaljenje! - odgovorih mu.

On je bez reči napustio odeljenje. Majka se još malo zadržala ćaskajući sa Ana Marijom. Na kraju mi je obećala da će mi ubuduće dolaziti u posetu dva puta nedeljno i to bez supruga.

Ana Marijina majka i danas je došla u posetu svojoj kćerki. Mimoišla se sa mojom majkom na ulaznim vratima.

Ostatak dana, ne računam li večeru kad sam bio sa Ana Marijom, proveo sam uz neke logičke video igre, malo surfovanja po Internetu, svoje skice i Mocartovu i Vagnerovu muziku. Tek uveče, na poetskoj večeri, družio sam se sa nekoliko mladića i devojaka, pošto sam im izrecitovao jednu svoju pesmu.

Dorta, Ana Marijina cimerka, iskoristila je najzgodniji trenutak, kad sam bio sâm, prišla mi i rekla:

- Hermane, ti mi se sviđaš. Volela bih da se zabavljamo kad izađemo iz ove ludare.

Pretrnuo sam od straha. Nisam mogao da verujem da mi se ovo zaista događa, da se i ja dopadam nekoj devojci. Na sreću nije dugo trajalo, jer nam je Ana Marija pritrčala čim nas je videla.

- Nimfomanko jedna! - povikala je na svoju cimerku. - Drži se podalje od njega!

Zatim me je zagrlila kazavši mi pri tom da ne može da dozvoli da iko povredi moja osećanja.

- Terapija-a-a! - začuo se glas dežurne sestre i podsetio nas na to da vreme za spavanje nije daleko.

Petnaestak minuta kasnije svi smo bili u pižamama. Ana Marija me je pratila od kupatila do moje sobe. Ispričala mi je jedan mastan američki vic i navela me na to da joj ispričam nekoliko najboljih viceva koje znam. Nasmejao sam je do suza.

- Ti si najlepši i najzabavniji dečko koga sam upoznala! - rekla mi je na rastanku.

Zagrlila me je kao nikad do tada, priljubivši se uz mene, okrenula se levo-desno, kako bi osmotrila da nas neko ne posmatra iz prikrajka, a onda svoje usne prislonila na moje. Poljubac je živeo svega dve-tri sekunde. Srce mi je sišlo u pete.

- Volim te! - kazala mi je razdvojivši se od mene i otrčala u svoju sobu.

Nenaviknut na ovako nešto, nađoh se u čudu. Ana Marija me voli! Na šta li će ovo izaći?...

Uprkos tome što sam opijen lekovima, verujem da ću večeras zaspati malo kasnije, jer ću da razmišljam o Ana Mariji.

I V

KAKO SU ovde dani tako dugi i strašni. Mnogo je vrata, mnogo prozora, mnogo tvrdih brava i debelih katanaca. Osećam se kao da sam kažnjen zbog toga što se razlikujem od ostalih ljudi. Moja mladost diže svoj glas protiv samoće i izolacije, ali to ne pogađa ama baš nikoga.

Ne mogu nikako da izbrišem iz glave činjenicu da sam u školi bio najbolji, a da sam sada najgori; da su svi moji vršnjaci koji su prepisivali od mene na testovima sada sređeni ljudi, prihvaćeni od strane zajednice, a da sam ja najveći otpadnik. Sve je izvrnuto naglavačke. Ne zna se gde je granica između dobra i zla. Svet je pun ludaka. Najluđi su oni koji su donosili zakone i oni koji su osnivali verske zajednice. Pre neki dan jedan pacijent je odbio da uzme terapiju. Medicinska sestra ga je pitala: "Ko si ti da odbijaš lekove?!" - "Ja sam bog!", odgovorio je on. Podsetio me je na Isusa Hrista, koji je umislio da je božji sin. Neko ko se rodi iz prljave, smrdljive, često i zaražene majčine utrobe ne može biti ni bog niti božji sin. Ja neću da verujem u te gluposti. Zašto bih morao da pripadam istoj crkvi kao i moji roditelji? Zašto ne bih bio paganin, kao moji daleki preci? Ako neću da kleknem na kolena, uperim bojažljiv pogled prema nebu i kažem - "O Sunce! Ti koje obasjavaš brda i doline! Ti koje greješ naše njive!..." - onda neću da idem ni na nedeljnu misu. Moram da budem svoj po svaku cenu.

Šta znači biti pristojan? Na ovo pitanje ne znam da odgovorim. I kad god mi padne na pamet neizostavno se setim jednog svog suseda. Stanovao je u mojoj stambenoj zgradi. Bio je generalni direktor jedne državne institucije i počinio je privredni kriminal. Bio je uhapšen i sproveden u zatvor. Svi moji susedi su znali gde se on nalazi. Ipak, kad god bi sreli njegovu ženu pitali su je kad će joj muž izaći iz bolnice. Njegovo "lečenje" trajalo je skoro čitavu jednu godinu. Ako je to pristojnost, onda se izmokrim i na bonton i na sve one koji ga poštuju.

Prošlo je već nedelju dana otkako i dan i noć provodim na ovoj klinici. Navikao sam se na sve što me okružuje i da nema zaključanih vrata - osećao bih se kao da sam u hotelu.

U proteklih nekoliko dana dosta sam se zbližio sa Ana Marijom; ona je bila inicijator tog našeg zbližavanja. Dan nakon što me je prvi put poljubila pružila mi se

prilika da još par puta svojim usnama dodirnem njene usne. Ona je postajala sve slobodnija, a ja sve zbunjeniji. Onako neiskusano, pljučkao sam posle svakog njenog poljupca. Bilo je to krajnje nezrelo sa moje strane, tim pre što je ona to primetila. Izjavljivala mi je ljubav češće nego inače, s tim što je sve ređe upotrebljavala reč brat.

Inače, ne računajući to, naše je druženje tog dana bilo uobičajeno. Na drugarskoj večeri plesali smo valcere i izvijali tela u ritmu moderne muzike.

Sutradan, na grupnoj terapiji, Ana Mariji je pozlilo. Glava joj je iznenada klonula i pala joj na ruke koje je položila na sto. Prisutni ludaci su se i njoj kreveljili i rugali. Grupni terapeut je hladnokrvno konstatovao da je to posledica jake terapije i predložio da je neko odvede u sobu. Ja sam to učinio.

Bila je laka kao pero. Unevši je u tu prostoriju, spustio sam je na krevet. Zamolila me je da joj skinem majicu, cipele, pantalone i hulahopke, kako bih joj pomogao da obuče pižamu. Dok sam joj izuvao cipele i skidao pantalone ona se naslonila na moja ramena. Najlakše sam joj skinuo majicu, a najteže hulahopke, iz prostog razloga što me je zamolila da budem nežan.

- I? Šta Kažeš? - pitala me je kad je ostala samo u gaćicama i brushalteru. - Jesam li zgodna?

Nisam imao snage da bilo šta izgovorim. Samo sam klimnuo glavom u znak odobravanja. (A bila je toliko zgodna da me je prosto plašila njena lepota.) Pogledala me je svojim umilnim očima i nasmešila se.

Dok je polako oblačila pižamu, pitao sam je koliko je dugo ovde.

- Od polovine septembra - odgovorila mi je. - Oko pet nedelja.

- A da li znaš koliko se dugo ostaje ovde?

- Najmanje šest, a najviše deset sedmica. Zavisi od toga kojom brzinom ti se poboljša zdravstveno stanje.

Pitao sam je tom prilikom zašto je došla ovde, ali ona mi nije odgovorila. Legla je u krevet i pokrila se po glavi.

(Bio sam duboko svestan činjenice da se lečim u ovoj ustanovi samo zato što sam se našao u procepu između sopstvenih želja i mogućnosti: s jedne strane sam očajnički želeo da nađem devojkicu, dok je s druge strane to bilo neizvodljivo. Ana Marija je znala za to. Međutim, ona je krila svoje razloge.)

Spavala je sve do kasno popodne, kad joj je majka došla u posetu.

Njeno privremeno odsustvo iz društva iskoristila je njena cimerka Dorta. Prilazila mi je više puta i flertovala sa mnom.

- Ja verujem da svaki čovek može da uradi šta god poželi, samo ako hoće. Ljudi su se juče spustili na Mesec, sutra će sići na Mars, a prekosutra ko zna gde.

Ovako je započela, a ovako nastavila:

- Hermane, ti mi se mnogo dopadaš i želela bih da se zabavljamo kad izađemo odavde. Ja te želim. A ja kad nešto želim onda to obično i dobijem. Kažem sama sebi - "Bićeš moj!" - i ti zaista postaneš moj.

Bila je neverovatno uporna. Opsedala me je kao vitezovi tvrđavu. Pri tom me je gledala pravo u oči. Neretko bi me poljubila baš kao i Ana Marija. Ali njeni mi poljupci nisu prijali kao Ana Marijini, verovatno zato što za nju nisam bio emotivno vezan.

- Ja ću se moliti u sebi preko sto puta, mantraću i na kraju ću ispuniti svoju želju: osvojiću te Hermane.

- Šta si ti? Veštica?

- Ja sam moćna devojka koja zna šta hoće. I ako želim da budem s tobom to ću na kraju i ostvariti.

Pažljivo posmatrajući ovu situaciju, shvatio sam, da sam se kojim slučajem rodio kao žensko, da bi bilo ko mogao da me zavede; bio bih laka ženska.

Njena opsada je trajala dok se Ana Marija nije probudila.

Posle popodnevne posete, kad joj je majka otišla kući, Ana Marija je od svoje druge cimerke, žene srednjih godina, saznala šta se događalo između Dorte i mene dok je ona bila odsutna. Nedugo zatim njih dve su se zatvorile u svoju sobu i tu ostale petnaestak minuta. Svađale su se. Šetajući hodnikom, pokušao sam da u prolazu čujem bar deo njihovog razgovora. Uspeo sam da čujem samo najglasnije delove.

- On je moj! - vikala je Ana Marija. - Da li me dobro čuješ?! Mo-o-o-oj!

- Ne! On je slobodan! - branila se Dorta. - I biće tako sve dok se ne bude odlučio između mene, tebe ili neke treće!...

Dorta je bila uporna, a Ana Marija nije podnosila konkurenciju. Izgleda da me je Ana Marija ludo volela, a Dorta htela da me "potroši", iskoristi i stavi na spisak svojih ljubavnih trofeja.

I jednoj i drugoj trebalo je dosta vremena da se smire i uravnoteže.

Posle večere počelo je poetsko veče. Ana Marija je iskoristila gužvu i u odsudnom trenutku, iza mene, uletela u muški toalet. Zatvorila je vrata, zagrlila me i svojim usnama dodirnula moje usne.

- Hermane, ja te volim onako kako žena može da voli muškarca i nikako drugačije.

- Mislim da i ja volim tebe.

- Pa u čemu je onda problem?

- Znaš, ja nikad nisam imao devojku. Nema iskustva...

Nije mi dozvolila da završim rečenicu. Poljubila me je, ali ovog puta je otvorila usta i jezikom dodirnula moje usne. Zbunio sam se, ali sam prihvatio njenu igru. Počeli smo da se dodirujemo jezicima. Osetio sam njen dah, kvržice na jeziku, ugrize na sluzokoži i naslage na zubima. Obuzeo me je osećaj zadovoljstva i gađenja u isto vreme. Prvi poljubac uopšte nije bio onakav kakvim sam ga toliko dugo zamišljao.

Spustili smo poklopac i popeli se na klozetsku školjku. Naša tela su se spojila u čvrst zagrljaj. Osetio sam svaki otkucaj njenog srca i ljubav koja je izvirala iz njega. Poljupci koji su usledili to su mogli samo da potvrde.

* * *

Prva devojka u koju sam se do ušiju zaljubio zvala se Dafne. Bila je nešto starija od mene.

Poslednji put sam je video par dana pre nego što sam došao ovamo. Prepoznao sam je po neobično velikom mladežu iznad gornje usne. Išla je ulicom zajedno sa svojim deset godina starijim, ćelavim, klempavim i krezubim mužem; on je gurao kolica u kojima je ležalo njihovo bolesno dete. Nekad je pohađala muzičku školu i svirala klavir, pa mi nikako nije jasno zašto se udala za prostaka. Od njene negdašnje raskošne lepote ostao je još samo taj mladež.

Moji prvi erotski snovi i polucije bili su izazvani razmišljanjima o njoj. Toliko sam puta sanjao da vodimo ljubav, i toliko su ti snovi bili realistični, da sam hteo da se ubijem kad bih se probudio. U tim snovima sam doživljavao ekstazu i posle jednog od njih, u roku od pola sata, napisao sam joj istoimenu pesmu:

Kad mislim na tebe plavo mi prija,
Setim se svih naših prošlih života,
Jer nas dvoje smo jedna energija
Razdvojena još pre postanka sveta;
Tad u mome srcu ljubav proklija
I odmah želja za tobom procveta.
Kad mislim na tebe plavo mi prija.

Sretnemo se - s neba muziku čujem,
Ko da gore neko orgulje svira,
Želim da s tobom tamo otputujem,
Ali na zemlji čujem zvuk klavira,
Nešto me tera da živim prestanem,
Nezemałjska sila ne dâ mi mira;
Sretnemo se - s neba muziku čujem.

Zagrlimo se - tu je ushićenje!
Trepere duše i nebo nad nama!
U našim srcima nastaje vrenje,
Jedna se muzika čuje u njima!
I oba žele večno sjedinjenje -
Draga, nikad nećeš ostati sama!
Zagrlimo se - tu je ushićenje!

Poljubimo se - napusti me nemir,
Miris ljubavi u nama zablista,
Meni je čaroban svaki tvoj dodir,
Ničija ljubav nije tako čista,
Osećam - ko da je moj ceo svemir,
I sva su vremena za mene ista;
Poljubimo se - napusti me nemir.

Kad se spojimo ja osetim nežnost,
Kao da sam daleko od planeta,
Kraj mene zasija božanska svetlost -
Otkriva mi se smisao života,
I želim da dostignem savršenost
I da spoznam tajnu postanka sveta;
Kad se spojimo ja osetim nežnost.

O bože, zar smem toliko da volim?!

Ko da smo sami na svetu nas dvoje!
Čini mi se da zbog nje i postojim,
Jer sve što je njeno to je i moje.
Ni najveća mržnja, ni sve što vidim -
Ne mogu ljubavi da nas razdvoje!
O bože, zar smem toliko da volim?!

Ljubavi moja ovo je ekstaza!
Dve srodne duše večno sjedinjene!
Zvezdani zraci postaće im staza
Da se zajedno u večnost odsele!
I da se ne rastanemo nikada,
Da nas nikakve razlike ne dele -
Ljubavi moja ovo je ekstaza!

Dobila je tu pesmu, zajedno sa prvim ljubavnim pismom koje sam napisao. Pročitala ju je, ali je nije razumela, nije htela da je razume ili ju je jednostavno pogrešno protumačila, tek - pročitala ju je svim svojim tadašnjim drugaricama i otvoreno mi se narugala; rugale su mi se i sve njene drugarice. Ostali momci nisu doživljavali tako nešto.

Voleo sam je otprilike onoliko koliko je ona mene mrzela. Jednom prilikom mi je rekla:

- Ja hoću sa bilo kim, samo ne sa tobom! Da si poslednji muškarac na svetu, ne bih te htela!

Ovako nešto mi nije kazala samo ona. (To je duboko pogodilo ekscentričnog šesnaestogodišnjeg dečaka.) Bio sam benadežno zaljubljen u nju. I ne samo u nju.

Moje rane su se vremenom zacelile, ali ostali su ožiljci dugački kao verdenski rovovi i duboki kao ponor. Niko ne zaslužuje da se njegovim emocijama igra stotine nerazumnih zveri. Trošiti više od zarađenog znači bankrotirati. Bankrotirati u ljubavi - to je tek pravi bankrot.

Sve što danas osećam prema ljudskom rodu možda bi se moglo svesti na drevnu vikansku kletvu: "Prljave i zaražene žene rodiće nakaznu decu iz svojih smrdljivih utroba."

Kad malo bolje razmislim ja se ne mogu oženiti silom prilika, jer bi za mene htela da pođe tek poneka emigrantkinja, i to uz neprihvatljive uslove. Ako bih imao pravo da se oženim kao svi normalni ljudi - učinio bih to, ali samo pod uslovom da nemamo decu. Da sam poslednji muškarac na planeti, novi Adam, i da mi sâm bog naredi da imam decu sa nekom novom Evom, ja ga ne bih poslušao. Ako ne bih poslušao boga, zašto bih slušao majmune?

I možda sam baš zbog toga prinuđen da do poslednjeg otkucaja srca budem sâm, a oronula mlada žena sa mladežom iznad ispucalih usana da služi svog ćelavog, klempavog i krezubog muža.

* * *

Sve mi je ovo prostrujalo kroz glavu dok sam ljubio Ana Mariju. Bilo mi je jasno da je moja prva ljubav upravo rođena, ali nisam imao hrabrosti da to priznam samom sebi.

- Ne mogu da verujem - rekao sam malo glasnije nego što bi trebalo.

- Šta ti je? - trznu se Ana Marija.

- Volim te, ali probaj da me razumeš. Ovo mi je prvi put i ne znam kako treba da se ponašam.

- Samo se opusti i uživaj.

Poslušah je i prepustih se lavini emocija koje su kao gejzir izvirale iz mene.

Na sreću, niko nas nije uočio. Iz toaleta sam prvo izašao ja, osmotrio teren, da bi zatim izašla i Ana Marija.

Ta mi je noć, možda, bila najnemirnija u životu. Iako opijen terapijom, dugo nisam mogao da zaspim. Napolju je grmelo. Nebo se bunilo protiv moje prve ljubavi. Sve dok me nije obuzeo san nisam mogao da shvatim da je moguće da se i meni konačno dogodilo tako nešto.

Jutros je počela da pada jaka kiša. Hladan vetar nosio je žuto i mokro lišće na sve strane. To me je učinilo nervoznim.

Posle doručka, na prozorski banak doletelo je pet vrabaca. (Moji cimeri, ćutljivi ljudi srednjih godina, ostavili su im mrvice hleba.) Pogled im je bio uperen naviše, u pravcu lastinih gnezda. One su se upravo spremale za put na jug. Znale su da će se vrapci uskoro useliti u njihove stanove; znale su i to da će u njima stanovati samo tokom zime. To im nije smetalo.

Pre podne proveo sam sa Ana Marijom u dnevnom boravku. Prvo smo malo surfovali po Internetu, zatim smo gledali neke moje filmske klipove, da bismo nešto kasnije ćaskali o svemu i svačemu dok mi je ona pozirala a ja je crtao. Svojski se trudila da mi odvрати misli od kiše koja je dobovala po krovovima i olucima. Između ostalog, dogovorili smo se, pošto mi majka danas dolazi u posetu, da upoznamo naše majke. To je bila njena ideja.

Dorta nas je videla zajedno i bilo joj je krivo. Zaobilazila nas je čekajući pogodan trenutak da nasrne na mene. (Dok sam bio napolju, na slobodi, presvisnuo sam od tuge i želje za ljubavlju, a sada se dve zgodne devojkice otimaju o mene.) Ana Marija me iz tog razloga ni na trenutak nije ostavljala samog.

Danas, za ručkom, ni sâm ne znam zašto, pitao sam svoju dragu:

- Ana Marija, šta misliš, da li imam ikakve šanse kod bilo koje devojkice ovde?

- Imaš... Ma šta me to pitaš?! A šta sam ti ja?!

- Pa šta si mi ti? I šta smo mi jedno drugome?

- Mi smo momak i devojkica - odgovorila mi je ona i poljubila me.

Bilo je to upravo ono što sam toliko dugo iščekivao. Ako se moja prva ljubav slaže sa time da je moja devojkica, onda zaista ne vidim nikoga ko bi to mogao, želeo ili hteo da ospori.

MISLIM da sada mogu slobodno da kažem da su svi oni ljudi koji su doživeli ljubav, naročito zaneseni pesnici, bili u pravu kad su rekli da ljubav može da pomuti razum i svest. Ja sam se pod dejstvom ljubavi osećao kao drogiran. Bio sam navučen na Ana Marijinu ljubav, kao narkoman, do te mere da sam se plašio da mi duh ne napusti telo. Tada bih izgubio ljubav, ponovo se rodio i možda ne bih sreo Ana Mariju.

To nije bilo sve. Nas dvoje smo na neki način ozvaničili našu vezu. Za to su prve saznale Ana Marijine cimerke, zatim svi ostali pacijenti, pa naše majke, i na kraju medicinske sestre i doktori. Bili smo veoma upadljivi: na svakom koraku smo se grlili i ljubili.

Naša je ljubav mnogima smetala. Ljudi su reagovali na različite načine.

- Neka naša deca rade šta god hoće - kazala je Ana Marijina majka mojoj majci. - Odrasli su ljudi.

- Šta se vas dvoje držite za ruke, grlite i ljubite?! - opominjale su nas medicinske sestre. - Ako tako nastavite povećaćemo vam terapiju!

- Hermance! Pazi šta radiš! - pretila mi je moja doktorica. - Nisi došao ovde da bi našao devojkicu, nego da bi se lečio. Ako vas dvoje nastavite ovako da se ponašate isteraćemo vas sa klinike. Nećete nikad više imati pravo da se lečite u ustanovi ovog tipa. Da li si svestan šta to znači?

Ali nas dvoje ništa nije moglo zastrašiti. Zar bi nečije reči mogle biti jače od naše ljubavi?!

Juče sam joj napisao jednu pesmu bez naslova:

Vidim te, svetlu, u daljini -
Najlepša moja vilo! -
Ogrnutu svilenom odorom,
Stojiš usred ružinog krsta,
Obasjana božanskim zracima.

Zvezdo moja!
Sunce mog života!
Ti činiš moju noć svetlom!
Ti činiš moj život vrednim!
Ti si ledeni planinski izvor
Pred kojim satima stojim žedan.

Nekim drugim devojkama pisao sam mnogo vrednije pesme, koje su one ismevale. Ana Marija je ovu pesmu pročitala na poetskoj večeri, ali mi se nije rugala, već me je poljubila pred svima i zahvalila se bogu što me je saznao za nju. Ja sam tada izjavio da je možda dobro što me do nje nijedna devojkica nije htela, jer tek sada znam da cenim pravu ljubav. No da bih podsetio i sebe i sve prisutne na to koliko sam mračna osoba bio, izrecitovao sam im jednu svoju pesmu bez naslova:

Ja ne zaslužujem
Da me ujutro bude sunčevi zraci
Da se iznad mene razidu tamni oblaci
Da gledam zelena brda

I udišem miris procvetalih lipa

Ja ne zaslužujem
Da nosim lovorov venac oko glave
Za razliku od onih
Koji znaju šta slave
Za mene nisu ljubavni snovi
Niti nebo puno zvezda
Za mene je samo bol
I more uspomena

Moje srce ne zaslužuje
Da daje i prima ljubav
Da kuca za više od jednog

Ja ništa ne zaslužujem

Bilo je ovo nešto u mom maniru. I uspeo je da pokvari raspoloženje prisutnih koje je Ana Marija podigla pre svega nekoliko minuta. Primetio sam da me ljudi gledaju sa neodobravanjem, pa sam im izrecitovao još jednu svoju mračnu pesmu bez naslova:

Prokljalo je zlo
U mome srcu

U mojim žilama
Teče krv miliona predaka
Miliona surovih ratnika

U mojim mislima
Struje sećanja
Iz dalekih dana

Sećam se beskrajne kolone robova
Kako vuku kamene gromade
Za ogromne piramide

Sećam se zapaljenog Rima
I muzike sa pozlaćenih lira

Sećam se poslednjih evropskih pohoda
I namrštenih hordi zla

Pustilo je korene
Zlo u mome srcu

Da li je moguće počinuti zločin

Nad najvećim zločincem

Ja doživljam bol
Celog ljudskog roda

Odgovoran sam za nasilnu smrt
Milionu vernika i nevernika

Udaviću se u sopstvenom zlu

Ja ne prihvatam greh
I odbijam da budem kažnjen

Procvetalo je zlo
U mom srcu

Posle ovoga su već svi počeli da negoduju. Želeo sam da nastavim dalje i da izazovem sukob, možda i tuču, ali sam se nekako uzdržao zbog Ana Marije. Ona je zapevala Šilerovu "Odu radosti" i ponovo podigla raspoloženje prisutnih. A ovaj moj istup mi nije uzela za zlo, što su potajno iščekivale medicinske sestre i svakako Dorta.

Ana Marija i ja odrekli smo se i spoljnog sveta i ove naše psihotične enklave od tridesetak stanovnika. U svetu koga smo stvorili od naše bolesti i ljubavi živeli smo samo nas dvoje.

Kako su nam dani polako odmicali mi smo se sve više upoznavali. Ako se radi o pravoj ljubavi - njena najveća vrlina je iskrenost. Ako momak može da ignoriše mane svoje devojke i da pređe preko njene prošlosti, i obrnuto, onda to znači da se njih dvoje neizmerno vole. Ispričao sam Ana Mariji mnogo toga o sebi. I ona je tako postupila.

* * *

Ana Marija rodila se u Leverkusenu, osmog februarskog dana, pre dvadeset i jedne godine.

Njena majka je sa celom svojom porodicom došla u Nemačku kao emigrant sa Sicilije. Vatrene Latinka, zatrudnela je u šesnaestoj godini i devet meseci kasnije rodila Ana Mariju. Zbog svoje mladalačke ludosti ostala je sama u tuđini: njena konzervativna porodica joj je okrenula leđa. Ali Ana Marijin otac, naš čovek, nije se odrekao svog vanbračnog deteta. Izdržavao ju je sve do njenog punoletstva; a i danas je finansijski podržava.

Neželjeno dete, plod strasti i prolazne avanture, Ana Marija je odrastala uz isfrustriranu majku koja se borila za egzistenciju i uz brojna ograničenja na koja je morala da se navikne.

Detinjstvo joj nije bilo lako. Dok je bila manja najviše je boravila po obdaništima, a kad je malo poodrasla morala je po ceo dan da provodi sama u stanu. Njena majka je od

jutra do mraka radila kao bejbisiterka. Podizala je tuđu decu, a svoje dete je upropašćavala. Njen otac je imao svoju porodicu i retko ju je viđao.

Jednom prilikom u njihov iznajmljeni stan upali su provalnici i odneli šta su stigli. Od tada joj je majka postala paranoična. Postavljala je zamke za provalnike; prislanjala je tanjire uz vrata i prozore, da je njihova buka probudi ako je tu ili da uznemiri susede ako je odsutna. Svoju kćerku je vaspitavala u strogo katoličkom duhu. Ana Marija je do svog punoletstva bila jedna pritegnuta, neiskvarena duša.

No bez obzira na sve to, bila je jedna od najboljih učenica dok je pohađala školu; bar je u nečemu bila bolja od snobova koji su u zemlji visokog standarda imali sve što su želeli. Kako je odrastala postajala je sve lepša i zgodnija, i vremenom je privlačila pažnju sve većeg broja muškaraca.

U istom uzrastu kad je njena majka zatrudnela, Ana Marijina katolička membrana popustila je pod silovitim naletima modernog načina života i razmišljanja. Izgubila je svoju čednost, ulazila je u ljubavne avanture sa muškarcima i iz njih izlazila bogatija za veliko životno iskustvo. Bila je u vezi sa četiri muškarca, neuporedivo manje od većine prosečnih devojaka.

Pošto je maturirala, zaposlila se kao službenica na šalteru u jednoj banci u Kelnu, gde je radila sve do proleća ove godine. Sa prvim momkom bila je u vezi pune dve godine i mnogo ga je volela, a sa četvrtim svega dva meseca koja su joj presela.

Naime, početkom proleća ove godine, jednog vikenda, sa svojim tadašnjim momkom i dva njegova druga, automobilom je išla preko francuske granice. Sve je bilo u redu dok nije pala noć. Čim su se vratili u Nemačku, njih trojica su spustili sedišta i silovali je po redu. Kad su je iskoristili i povredili, izbacili su je iz automobila.

Pravda je ubrzo bila zadovoljena: silovatelji su završili iza rešetaka, a ona je dobila visoku novčanu nadoknadu. Ali posledice po nju bile su fatalne. Napustila je posao i zatvorila se u svoju sobu. Patila je i ludovala sve do polovine septembra, kad ju je majka dovela ovamo.

* * *

Bilo joj je strašno teško dok mi je prepričavala ovo poslednje. Suze su joj kupale obraze i slivale se niz njeno nežno lice.

Morao sam da budem jak kao konj da bih progutao sve ovo. Ali ako ona može da pređe preko toga što ja nikad nisam bio sa devojkom, i što će baš ona da mi oduzme nevinost, mogu i ja da pređem preko onoga što je ona doživela, naročito preko onoga što joj se dogodilo protiv njene volje.

- Dok si me nazivala svojim bratom, - pitao sam je - da li si tako i mislila?
- Manje-više. Bio je to deo strategije.
- A ne smeta ti to što ja nisam katolik? U stvari što sam bio katolik, pa sam se ispisao iz crkve?
- Ne. Zašto bi mi smetalo? Ljubav ne poznaje rasne, nacionalne ili verske barijere.
- I šta nam sada preostaje?
- Videćemo kad izađemo odavde. Zabavljaćemo se i kad budemo bili na slobodi, ljubavi moja.

Ubedio sam sebe u činjenicu da treba da budem realan. Ana Marija je divna devojka. I ako me voli, ne bih smeo da je ispuštam iz ruku. Ona vredi više od ostalih devojaka, najmanje kao dve dobre devojke. Uostalom, ne zove se ni Ana, ni Marija, već Ana Marija.

V I

KOLIKO mi je poznato većina ljudi želi da voli i bude voljena, da negde pripada i da se oseća potrebnima. Samo nastrani ljudi uživaju u samomučenju i žele da budu odbačeni i usamljeni. No ima i onih koji bi želeli da vole i budu voljeni, ali nemaju prilike za tako nešto. Donedavno sam i ja bio jedan od njih.

Sve dok mi se nije dogodila ljubav sa Ana Marijom verovao sam u boga. Posmatrajući svet u kome živim došao sam do zaključka da ga je bog prepustio samome sebi. Pokušao sam da to ilustrativno predstavim otprilike ovako. Zamislio sam kuću koju bih sagradio i sve prostorije koje bih popunio nameštajem. Možda bih, po useljenju, neku dragocenost ostavio negde u kući i zaboravio na nju. Možda je nikad više ne bih našao. Ili bih je našao ko zna kad i pri tom ne bih znao ni gde se nalazila niti koliko je dugo bila skrivena. Možda je bog, sagrađivši univerzum od materije i energije koja je oduvek postojala, čak i pre buđenja njegove svesti, jednostavno zaturio negde našu galaksiju, zaboravio na nju i sve nas prepustio nama samima. Pre dve godine sam napustio crkvu jer sam smatrao da je krajnje pošteno da nominalno ne pripadam negde gde ne pripadam praktično. Ne mogu da prihvatim nijedno religiozno učenje po kome je bog dobar i po kome brine o živom svetu u univerzumu. On je zli genije, najveći sadista, jer je saznao sve svetove na suprotnostima i sukobio sve njihove stanovnike. Čvrsto verujem u to da smo svi mi čija tela proizvode izmet božji protivnici. Svi smo se pobunili protiv njega zato što je on bio prvi diktator. Duh pobune je svuda prisutan, on je samo senka te prдавne pobune zbog koga smo svi mi smrtnici pali u bedu materijalnog postojanja. I ja sam se pobunio protiv svog oca iz opravdanih razloga. Ali znam neke svoje vršnjake koji se ne bune protiv roditelja, zato što se oni prema njima nisu ponašali kao oficiri prema vojnicima. Sve je to pitanje autoriteta. Ja sam se bunio i u vojsci, protiv umišljenih oficirskih autoriteta, zato što su se ophodili prema meni kao prema stoci. Ja ne mogu nikome da pomognem da stekne slobodu, ali uvek kada čujem da se neko bori protiv tiranije na njegovoj strani; uvek ću podržati ljude koji se bune protiv onih koji svoj autoritet ne zasnivaju na pravu već na sili.

Kao otpadak od neke praeline, i ja sam se doskora osećao kao jedna polovina. Ana Marija je učinila da se najednom osetim ispunjenim, do te mere da sam poverovao kako smo nas dvoje nekad bili jedno celo; da nas je neki tiranin ko zna kada i zašto razdvojio. Ponovni susret sa svojom polovinom predstavljao je veliku radost i za nju i za mene.

Međutim naša ljubav je mnogima smetala. Doktori su nam povećali terapiju. Ana Marija je sve češće padala u postelju, dok se meni ukočio deo vilice i spetljao jezik, tako da sam sa mukom izgovarao i najkraće reči.

Posle skoro dve nedelje neizlaženja na svež vazduh, boravak na ovoj klinici postao mi je nepodnošljiv. Sve me je nerviralo, počev od načina života u ovoj ustanovi,

pa preko nameštaja i osoblja, sve do sumanutih pacijenata. Malo je falilo da se s vremena na vreme potučem s nekim, ali nisam to učinio zbog Ana Marije.

U proteklih nekoliko dana, Ana Marija i ja smo se po nekoliko puta na dan zatvarali u ženski ili muški toalet, kad nas niko ne bi video, i ljubili se do besvesti. Pre dva dana, međutim, dogodilo se nešto sasvim drugo. Ana Marija mi je zavukla ruku u gaće. Rekla mi je da želi da na brzaka vodi ljubav sa mnom. Uplašila me je, delom zbog svoje ishitrenosti, delom zato što zbog dejstva psihodisleptika nisam mogao da doživim erekciju. Koliko sam nesrećan! Dok mi je prepotencija i preterana erekcija predstavljala problem broj jedan - niko me nije hteo, a sad kad je nemam - devojka nimfomanskog tipa navaljuje na mene!

* * *

Prošle godine, u jednom ekskluzivnom pornografskom časopisu, u kome izlaze i mali oglasi, zainteresovao sam se za tekst koji je pripadao jednoj pedesetogodišnjoj prostitutki. (Bilo je daleko više njenih mlađih koleginica, ali ja sam smatrao da ih ne zaslužujem.) Okrenuo sam broj njenog mobilnog telefona i ugovorio sastanak.

Sreli smo se u najmizernijem hotelu u Kelnu. Ja sam snosio sve troškove, računajući i njen honorar. Ušavši u najružniju sobu u koju sam ikad kročio, ona se svukla iščekujući da i ja učinim to isto. Usne su joj izgledale kao dve usmine. Grudi su joj bile velike kao dve lubenice. Bila je debela, ružna, odvratna... Ispod plave kose, iz glave su joj nicali sedi pramenovi. Lice joj je bilo nespretno i na brzinu našminkano, koža naseljena strijama, a butine i zadnjica prepune crvenih ospica. Napalio sam se na nju, jer su me oduvek privlačile punije ženske osobe. Ipak, osećao sam izvesno gađenje prema njoj. Više volim da budem voajer nego da svoja čula dodira, ukusa i mirisa prepustim nekoj matoroj kurvi.

Predložila mi je da odmah obavimo ono zbog čega smo došli ovamo, rekavši mi da mogu da upotrebim prezervativ, ako želim, ali da ne moram. Zgrozio sam se videvši da ni ne namerava da se okupa, pomislivši pri tom da sam joj ko zna koji klijent po redu.

Skinuo sam sve sa sebe i legao na krevet. Ona je legla pored mene. Pokušala je da odradi svoj posao, za koji je dobila novac unapred, ali ja sam je odbio. Bilo mi je potpuno jasno da je njoj svejedno s kim vodi ljubav - sa mnom, sa nekim degenerikom ili sa divljim veprom. Jednostavno nisam mogao da joj se predam. Zapitao sam se zašto sam uopšte i dolazio ovamo.

Umesto da upražnjavamo seks - ležali smo i razgovarali. U stvari, ja sam pričao a ona se smejala. Podsmevala mi se. Otvoreno sam joj govorio o svojim ljubavnim i seksualnim problemima, o tome koliko sam prepotentan a nesposoban za flert sa devojka i za to da sa njima idem do kraja. (Celog života sam bio, a i danas sam, otvorena knjiga za sve ljude sa kojima stupam u bilo kakav kontakt.) Ona se znojila, delimično zbog uzbuđenja, jer ipak se nalazila pored jednog zgodnog dvadesetogodišnjaka kome je mogla da bude prva i koji bi je pamtio do kraja života, delimično zbog celulita koga je polagano topila nesnosna letnja žega. Počela je i da zaudara i to mi je smetalo. No bez obzira na sve to, kad bi uspela da dođe do reči, hvalila

se kako je mnogim momcima skinula mrak sa očiju, ali da nijedan od njih nije imao više od osamnaest godina.

Vreme je odmicalo zajedno sa mojom pričom. Ona je povremeno bacala pogled na sat podsećajući me na to da još nije kasno i da može da me časti sa dvadesetak minuta. Čak mi je kazala da sam joj se svideo više nego bilo koji njen klijent u zadnje tri godine, jer sam neobičan. Nisam pristao na to.

Kad nam je istekao i poslednji minut ustala je i obukla se. Na rastanku mi je rekla da sam nezreo, da me je neko gadno povredio i da će sve ispričati svojim koleginicama. Napustivši jednog u svakom pogledu čistog momka, vratila se prljavštini iz koje je došla u ovaj buđavi hotel i u kojoj će bez sumnje i okončati svoj bedni život.

Tako je propao moj prvi realan pokušaj da vodim ljubav.

* * *

Ana Marija je bila uporna. Nadraživala me je dobrih desetak minuta i uspela da mi podigne penis. Ali on nije bio dovoljno čvrst za seksualni odnos. Umesto da vodi ljubav sa mnom, morala je da se zadovolji onanisanjem.

Bio je to prvi put da mi devojka uradi tako nešto. Znojio sam se i stenjao od zadovoljstva. Neverovatno me je uzбудila. I dok sam se ja nauživao, ona se umarala. I nju je okupao znoj.

Skinula je gaće i uvukla prst u vaginu. Neko vreme ga je uvlačila i izvlačila, dok je ostalim prstima trljala klitoris, a onda nastavila pređašnji posao. Jedva sam svršio. Nekada sam po dva-tri puta na dan mogao da izbacim iz sebe potoke sperme. Sada, kada mi je to uradila devojka koju volim, na njene dlanove pale su samo dve sitne kapi. Razmazala ih je po svojim grudima.

- Šta ti je? - pitala me je, pomalo zabrinuto, videvši izraz mog lica.

- Vrta mi se u glavi. Ubili su me lekovi.

Zadovoljivši mene, po logici stvari, Ana Marija je želela da i ja zadovoljim nju. Uzela je moju desnu ruku i prislonila je na svoj venerin breg. Osetio sam male, oštre dlačice, nalik na trodnevnu bradu odraslog muškarca, dok joj je okolina vaginalnog otvora bila čelava i glatka. Moji prsti osetili su vrelinu i vlagu. Istovremeno su me obuzeli ushićenje, nemir i gađenje. Iako neiskusni, počeo sam vrhovima prstiju da joj trljam sluzavi klitoris i duge i vlažne usmine, dok sam joj drugom rukom obuhvatio obe sise i gnječio prvo levu pa onda i desnu bradavicu.

Zatim sam joj gurnuo kažiprst i srednji prst u vaginalni otvor. Ona me je poljubila, pripila se uz moje telo, skočila na mene, zagrlila me nogama oko struka i nabijala se na moje prste. Bila je to jedna krajnje neobična poza. U njenim očima mogla se videti požuda. Jedva se suzdržavala da ne zavrišti. Na kraju joj je iz medunožja potekla manja količina vaginalne tečnosti. Osetio sam specifičan miris, koji bih možda mogao uporediti sa mirisom svežih školjki; nije mi naročito prijao. Ni ona ni ja nismo bili u potpunosti zadovoljni.

I juče smo ponovili sve ovo. Ali to nam je bilo poslednje u ovoj bolnici. Dve lukave medicinske sestre su nas zapazile, pratile i dugo nas čekale ispred toaleta. Kad

smo izašli iz kabine, odmah su nas dočekale, naredile nam da ispružimo ruke, omirisale nam prste i odvele nas kod doktora.

Doktorica se izvikala i na nju i na mene. Na kraju nam je saopštila da nam se prekida lečenje i da ćemo sutra biti otpušteni sa klinike. O svemu su obavješteni i naši roditelji. Skrenuta im je pažnja da nas dvoje nikad više ne bismo smeli da se vidimo.

Ana Marija i ja smo ostatak dana proveli pod nadzorom. Nismo smeli da stupamo u kontakt. To nas je užasno pogodilo, posebno mene. Ubijala me je činjenica da ljudi koji su se na desetine puta u životu zaljublivali i vodili ljubav više stotina a oni stariji i više hiljada puta, meni ne dozvoljavaju da se bar jedanput uspešno zaljubim i isto toliko puta vodim ljubav; i što im to tako lako polazi za rukom. Cele te večeri nas dvoje smo pokušavali, i najzad preko njene starije cimerke uspeli, da razmenimo naše adrese i brojeve telefona.

Ne verujem da bih umeo rećima da opišem ono što sam osećao kad sam legao u krevet. Strah od posledica prekida lečenja i radost zbog skorog izlaska mešali su se u meni kao vino i voda. I bez obzira što se zvanično nisam izlećio, i što sa klinike izlazim bolesniji nego što sam na nju došao, mislim da sam ostvario jedan od glavnih ciljeva u životu: našao sam devojkju.

Danas, rano pre podne, posle vizite, došla je Ana Marijina majka i odvela moju prvu ljubav. Nešto kasnije naišli su i moji roditelji. Dobio sam otpusnu listu i zajedno s njima napustio ovu ustanovu.

Prošli su sati i dani, i čitave dve sedmice. Sada znam kako se osećaju ptice u kavezu.

Po izlasku na ulicu opija me svež vazduh. Naviknut na bolničku memlu i duvanski dim, gotovo da padoh na trotoar. Roditelji me pridržaše.

Kad sam došao ovamo, krošnje drveća bile su zelene. Sada, prvih novembarskih dana, gotovo da su sasvim ogolele.

Prošla je oluja, pale su sve zavese, otvoreni su svi prozori i sva vrata. I premda mi je krivo što sam čovek, drago mi je što sam opet slobodan.

VII

SVAKO nepoštovanje propisa ili nekih nepisanih pravila življenja povlači za sobom brojne posledice. To mi je oduvek bilo dobro poznato. No bez obzira na to, gotovo nikad nisam poštovao nikakva pravila, niti bilo šta, i zato sam uvek izvlaćio deblji kraj. Igrom slućaja, ovog puta u još jedan svoj životni poraz uvukao sam i Ana Mariju.

Nagli prekid hemoterapije katastrofalno je uticao na moje telo. Pao sam u postelju. Ležao sam na najvećem krevetu u stanu, danonoćno se okretao levo-desno i prekomerno se znojio, dok mi je niz kićmu teklo nešto hladno kao alpski lednik. Bilo mi je toliko teško da bih zaplakao kao malo dete, samo da sam umeo. Naviknut na periodično "trovanje" psihodislepticima moj organizam je kolabirao. Verujem da me je jedna tanka linija delila od sigurne smrti.

Nisam mogao da zaspim čitava tri dana. Oči su mi se nadule i pocrvenele, lice mi je potamnelo, a telo mi se treslo kao prut. Ta se strahota ne može opisati rećima.

Izmaltretirao sam roditelje, posebno majku, koja je i dane i noći provodila kraj mene. Tri dana moje histerije koštalo ju je isto toliko nespavanja.

Dok nisam preboleo nagli prekid hemoterapije, nisam uopšte mogao da razmišljam. Da li je moguće da su mi lekovi izbrisali sećanja?... Borio sam se sa sopstvenim organizmom i velikom prazninom u glavi. Zaspao sam tek četvrtog dana po izlasku iz bolnice.

Iz postelje nisam ustajao još oko nedelju dana. Odmarao sam se i kljukao vitaminima.

Za sve to vreme, što je jako zanimljivo, nisam mnogo razmišljao o Ana Mariji. Nedostatak životne snage učinio je svoje. Bilo mi je potrebno osećanje moći, koje sam crpeo iz svojih mutnih sećanja na ne tako davnu prošlost, i to na ono vreme kada sam se osećao najmoćnijim.

* * *

Oduvek sam doživljavao sebe kao nekoga ko treba da predvodi ostale ljude. Nedaleko od osnovne škole koju sam pohađao nalazi se još jedna osnovna škola. Između njihovih učenika uvek je vladao neki nezdrav takmičarski duh i neka tenzija. Najgore je bilo preko zime: kad god padne sneg, izbio bi "rat".

Sve bi započinjalo vrlo naivno, verbalnim duelima i ponekom grudvom, a završavalo se fatalno po učenike obe škole. Kao potomci naroda koji je strahovito nastradao u srednjovekovnim građanskim i verskim ratovima, i mi smo se delili i sukobljavali.

Suparnička škola bila je veća od moje i njeni su nas učenici uvek pobeđivali. Potukavši nas do nogu, upadali su u naše dvorište, "zarobljavali" naše devojčice i spore borce, i razbijali nam prozore. Kao i naši preci, i mi smo bili nemilosrdni jedni prema drugima. Prvog dana borili bismo se samo grudvama, drugog dana i ledenicama, dok smo kasnije u grudve "ugrađivali" žilete i kamenice. I prema "zarobljenicima" se postupalo jako surovo: bili su žestoko tučeni, gaženi i hranjeni snegom.

Ali dogodilo se da je dve godine zaredom, dok je moja generacija bila najstarija, moja škola bila jača. Momci iz suparničke škole krenuli su na nas, a moji drugovi dali su se u beg. I ja sam se povukao sa njima. Tog prvog snežnog dana te godine oni su ponovo okupirali naše dvorište. Tad je došlo mojih pet minuta.

Uz borbeni poklič pojurio sam prema našim protivnicima. Moji saborci su me sledili. I premda malobrojniji, isterali smo "okupatore" i težište borbe preneli na njihovu teritoriju. Padao je sneg, vetar je fujkao, a pored naših glava proletale su snežne granate. Bilo je i borbi "prsa u prsa". I mi smo naše zarobljenike pretukli, izgazili i nahranili ih snegom, verovatno po prvi put u istoriji obe škole, i razbili njihove prozore. Tog dana bio sam slavljen kao heroj.

I narednih dana te zime ja sam vodio svoje sledbenike u slavne pobede. (Da li su me tada neke devojke gledale krajičkom oka, to od silnog ushićenja nisam ni primećivao.) Rasterivao sam naše protivnike na sve strane, baš kao moji preci nekada gotovo sve evropske narode. Bio sam rođeni ratnik. Šteta što se nisam rodio u nekom od prošlih vekova.

Na vrhuncu sukoba dolazilo je do teških povređivanja i često je intervenisala Hitna pomoć ili policija. I moj otac bi se tada mešao u bitke svog sina jedinca. Odrezivao mi je surove kazne kad bih se vratio kući. Na stranu to što sam morao da se skrivam na putu od kuće do škole, i obratno, kako moji protivnici ne bi vršili odmazdu nada mnom.

Sve je ovo trajalo dok je trajala zima. Proleće, kao i svaki period prosperiteta, donosilo je mir, a sa njim odnosilo i moju privremenu moć da upravljam drugima.

* * *

Ana Marija mi se za sve to vreme nijedanput nije javila. Verovatno je prolazila kroz iste krize kao i ja.

Dok ležim u krevetu, zatvorim oči i pomislim kako bih se osećao kad bih bio slep, gluv i nem, a živ. Kako je to strašno! Kakve zle misli se motaju po glavi svakom čoveku koji je previše usamljen.

Ležim i gledam slike, kao filmsku traku. Ja sam jedan od glumaca u tim filmovima. U svakom od njih igram glavnu ulogu. Čas vidim sebe kao pobunjenika koji je od bezdušnih bogova ukrao vatru i doneo je nezahvalnim ljudima; čas sedim na tronu i gledam kako moji vojnici bičuju robove koji grade piramide; čas nadgledam izgradnju Vavilonske kule, posmatram eksplozije atomskih bombi u Sodomi i Gomori, obračune "bogova" koji se voze gvozdanim pticama; čas mi se klanjaju prostaci na desetinama trirema na jezeru u centru Rima koje se pripremaju za naumahiju i viču mi: "Ave Imperator! Morituri te salutant!" - na šta ih ja otpozdravljam sa - "Vos quoque avete!"; čas predvodim horde koje ruše i pljačkaju Večni grad, krijem se od Inkvizicije, sastajem se sa braćom u katakombama; čas držim u ruci odsečenu glavu Luja XVI i vičem razularenoj masi "Osvećen si Žak de Molej!"; čas razgovaram sa Napoleonom i jašem belog konja uporedo s njim; slede užasi rovovskog ratovanja, nebo koje se gleda kroz bodljikavu žicu, gas koji kida pluća; da bih na kraju video sebe kao velikog vođu kome kliču milioni pripadnika odabranog naroda, dok iznad mene stoji ogromna Svastika; odakle bi me sećanja odvela u poslednju majčinu utrobu, gde sam se osećao kao u kakvom tesnacu... I tada obavezno izrecitujem jednu svoju pesmu bez naslova:

Sećam se
Svog savršenog početka
Samospoznaje u duhovnom obličju
Želje za uživanjem u čulima
Iskre koja je izazvala pobunu
I neslavnog pada u tela
Prve smrti i njenog naglog uspona
Svog prvog ubistva
I svih svojih žrtava
Pobede razuma
Prvih civilizacija
Pojava pisma

Traganja za istinom
Prvih religija
I samozvanih mesija
Njihovih laži
Ropstva
I ubijanja u njihova imena
Pada u tamu koja već dugo vlada
Rađanja i umiranja imperija
Krstaških pohoda i verskih ratova
Progona najvećih umova
Novog ropstva i kolonijalizma
Buđenja nauke i napretka uma
Svih nada pri ulasku u novi vek
Koje su se razbile o brda baruta
Sukobljenih vladara i nacija
Užasa dva svetska rata
I straha od nuklearnog holokausta

Osmog dana po izlasku iz bolnice stao sam na noge. Skupio sam hrabrosti i pozvao Ana Mariju. Njena majka je podigla slušalicu i rekla mi da joj nije dobro, da leži u krevetu i da ne želi nikoga da čuje. Malo je falilo da me obeshrabri.

I danas, dva dana kasnije, rano ujutro kada ljudi idu u nabavku životnih namirnica, ponovo okrenuh njen broj. Telefon zvoni preko deset puta. Zatim čujem njen umoran glas:

- Hermane, ljubavi moja! Sve vreme mislim na tebe, ali nemam snage da te pozovem.

Najednom se osetih kao da me obasja sunce. Ceo svet je bio moj.

- Majka mi nije rekla da si me zvao - reagovala je kad joj kazah za to. - Zla matora kučka!... Nema veze. Važno je da se mi volimo. Videćemo se uskoro.

Nestrpljenje koje osetih u njenom glasu i mene je posve obuzelo. Zakazasmo sastanak za par dana, kad njoj bude bilo bolje.

- Baš dobro što si me zvao. Ponekad i ti treba da načiniš prvi korak.

Roditelji primetiše moje iznenadno dobro raspoloženje. Nisu mi ga kvarili, bez obzira što se mom ocu nije sviđala Ana Marija. Ali važno je da se meni sviđa, da je volim kao nikoga pre i da jedva čekam da prođu ta tri-četiri dana.

VIII

POŽUDA za Ana Marijom nanosi me u rano jutro trinaestog novembarskog dana u meni najbliži velegrad. Kelnske ulice su prepune ljudi koji žure na svoja radna mesta, dok im hladan vetar duva u lice. Presrećan i preplašen u isto vreme žurim na prvi ljubavni sastanak u životu. Kao sumanut, lutam po gradu ne primećujući ama baš nikoga.

Obreh se na železničkoj stanici čitav jedan sat pre nego što treba da naiđe Ana Marijin voz, za svaki slučaj. Ne bih voleo da zakasnim, pa makar čitavu večnost čekao devojku.

Voz iz Leverkusena nailazi tačno u minut. Uznemirih se. Od silnog uzbuđenja okupa me hladan znoj. Masa ljudi poče da izlazi iz voza i da ulazi unutra. Među njima je i Ana Marija.

- Hermane! - povika ona ugledavši me. - Ljubavi moja!

Skočila mi je u zagrljaj i poljubila me. Osetih njen zanosni dah, kao i struju koja joj je tresla celo telo.

Dugo se zadržasmo na peronu. Ljubimo se dok ljudi dolaze ovamo i odlaze sa ovog prometnog mesta.

Držeći se za ruke, bez ijedne reči izadnosmo na ulicu. Ona nosi rukavice, tako da ne može da oseti da su mi se dlanovi oznojili. Verujem da bi joj to smetalo.

Po prvi put u životu koračam ulicom sa izvesnom dozom ponosa, koju ni ja sâm ne mogu da razumem. Konačno da i mene neko na javnom mestu vidi sa devojkom!

Prošetasma do centra grada i popričasma o tome kako smo se proveli po izlasku sa klinike. Ana Marija mi se žali na sve tegobe kroz koje je prošla.

- Po ceo dan sam ležala i mislila na tebe. Sve me je bolelo. Tešila sam se time što sam sama odgovorna za sve to. Ali drago mi je što sam te upoznala. Sad znam da nisam uzalud bila u ludnici.

Usput bismo se i poljubili s vremena na vreme. Dok sam svojim usnama dodirivao Ana Marijine usne nisam zatvarao oči. Sa ponosom sam posmatrao devojke koje su prolazile pored nas.

Prošetasma do obale Rajne. Ispod Hoencolernovog čeličnog mosta, preko puta najveće i najstarije katedrale u gradu, Ana Marija mi reče:

- Hladno mi je. Još nije ni podne a mi smo u velikom gradu. Ja nisam navikla na dnevne izlaske. Šta kažeš na to da odemo negde na piće?

- Ako ti to želiš...

Na njenu iznenadnu inicijativu odosmo u jedan od najluksuznijih hotela u gradu.

U holu nas dočekuju hotelski momci i upućuju nas u restoran. Jedva se snađoh u svom tom luksuzu.

Bilo je vreme za ručak i u Banket salu su silazili imućni gosti, društvo kome po svom poreklu i socijalnom statusu ne pripadamo ni Ana Marija ni ja. Plašio me je sav taj glamur, kao i pogledi uštirkanih dama koji su se katkad zadržavali na našoj prosečnoj odeći.

Naivnog mladića, kao što sam ja, može da uplaši sve na šta nije navikao. Tako je bilo i kad sam bacio pogled u cenovnik.

Poručih najjeftinije piće preračunavajući se koliki će mi biti račun. Ali Ana Marija naručuje ceo ručak: kavijar, šampanjac, guščeje paštete, Valdorf salatu i jastoga. Pomislih kako se ona još uvek nalazi u svetu psihoze i kako smatra da joj baš sve pripada. Htedoh čak da ustanem i da je napustim; da sve prekinem jednim jedinim potezom.

- Šta ti je Hermane? - pitala me je umilnim glasom. - Sav si se zacrveneo.

- Ja nemam novca za sve ovo - odgovorih joj kao iz puške.

- Imam ja. Dobila sam sto hiljada maraka na ime odštete za silovanje.

Najednom mi spade kamen sa srca.

Konobar se ponašao kao da ništa nije čuo. Verujem da će uskoro u svom najužem društvu da zbija grube šale na naš račun.

Ana Marija se povremeno naginjala preko stola i ljubila me. Ispijali smo šampanjac iščekujući glavno jelo. Nešto kasnije uživamo u obilnom obroku. U stvari uživala je samo ona, pošto ja nisam hteo da jedem kavijar, jer ne jedem spermu nijedne jedine životinjske vrste; čak i jaja čistim od kokošje sperme. Zadovoljio sam se američkom brzom hranom.

Nakon ručka, siti i zadovoljni, sedimo jedno naspram drugog i gledamo se pravo u oči. Ana Marija me proždire pogledom.

- Hermane, želim te - dobacuje mi krajnje diskretno, stegnuvši me za ruku.

Opijen šampanjcem i vidno uzbuđen, nisam se opirao.

Hotelski momak odvede nas do našeg apartmana. Moja draga mu daje napojnicu i zamoli ga da nas ne uznemirava. Iz istog razloga isključuje i svoj mobilni telefon.

Naš iznajmljeni apartman bio je najlepší enterijer u koji sam ikad kročio.

Skupoceni nameštaj i slike, i uopšte luksuzan ambijent, sve to na mene ostavlja dubok utisak.

Ana Marija ne želi da izgubi ni tren. Pripremila je džakuzi, dok sam ja posmatrao slike u salonu, odvukla me u kupatilo i počela da me svlači. Doživih erekciju čim me je dodirnula. Začas ostadosmo nagi, kao od majke rođeni.

Uronismo u džakuzi. Igramo se u vreloj vodi, jureći jedno drugo. Tela nam se oslobađaju viška tečnosti, krvni sudovi nam se proširiše, koža nam se zacrvene, a srca nam ubrzano zakucaše. Uzbuđuje me svaki Ana Marijin dodir. Grlimo se i ljubimo. Na kraju se pribijamo jedno uz drugo i puštamo hidromasažu. To nam nimalo ne pomaže, jer smo se oboje uspalili.

Sveži i čisti, prelazimo u spavaću sobu. Izvrnusmo se na francuski krevet. Ana Marija leže na mene. Prvo svojim usnama dodiruje moje usne, zatim mi gura jezik u usta; dugo me masira jezikom. Prelazi mi na vrat, zubima mi nežno gricka Adamovu jabučicu krećući se sve niže i niže; prosipa med po mojim grudima i polako i nežno ih liže, sisa mi prvo levu pa odmah zatim i desnu bradavicu. Sve više i više me je balavila. Spuštala je jezik nizbrdo, prema pupku, gde se kratko zadržala, rijući po njegovoj udolini, krenuvši potom još niže. Pokušah da uživam, bez obzira što mi je malo neprijatno.

Njena glava se za tren oka nađe među mojim nogama. Desnom rukom mi je nadraživala penis, prosula po njemu med, i počela polako da ga liže. U početku je nežna, da bi uskoro postala sve grublja. Pružila mi je neopisivo fizičko zadovoljstvo, nešto o čemu sam do ovog trenu mogao samo da maštam. Halapljivo ga trpa u usta i guta do korena. Ja rukama pokrih lice.

- Hermane, ljubavi moja, - rekla mi je u kratkoj pauzi, primetivši moje ponašanje - nemaš čega da se stidiš. Ja te volim najviše na svetu i želim da radim sa tobom šta god poželim. Muškarčino moja!

Ne mogadoh da poverujem da sam doživio ovako nešto, mada sam to mogao da doživim i mnogo ranije.

* * *

Šetao sam jedne večeri, sâm, kako to obično biva, do polaska poslednjeg voza za zavičaj, ulicama Kelna. Spuštajući se niz jednu jednosmernu uličicu, spazih mnoštvo devojaka kako stoje načičkane jedna do druge. Prilazili su im isfrustrirani muškarci i odvodili ih u meni nepoznatom pravcu. Iako sam navikao na njihovo prisustvo u ovom delu grada, pošto ih je te večeri bilo više nego ikada pre bacao sam pogled na svaku pomalo. Bile su mlade, zgodne i izazovno odevene. Lepa spoljašnjost krila je ružnu unutrašnjost: svakoj se u očima mogla pročitati tuga. Među njima je bilo i trinaestogodišnjih devojčica koje više nisu posedovale himen. Bile su većinom emigrantkinje.

Jedna od njih, mojih godina, još izdaleka me je gledala pravo u oči. Želela je da je primetim i to joj je pošlo za rukom. Stigavši do nje, zastao sam i približio joj se.

- Izvoli mladiću, - obratila mi se zavodnički, njišući svojim golim ramenima - šta mogu da učinim za tebe?

Nespretno sam je odmerio i neiskusno joj odgovorio:

- Ostavi me na miru.

- Mislila sam da si ti muškarac - vešto me je podbadala.

- Jesam, ali nisam tvoj muškarac.

- Da si muškarac, ti bi me uzeo za večeras. U tebi nema ni trunke muškosti.

Nisam je više slušao. Nastavio sam svoj besmisleni put ne osvrćući se za njom. Sve dok nisam seo u voz, pa i duže, pitao sam se da li u meni zaista ima muškosti.

* * *

Dok mi se ova slika vrzmala po glavi, Ana Marija me je oralno zadovoljavala. Bio je to neverovatan osećaj.

Procenivši kad je dosta, ili se pak umorivši, pustila me je, legla na leđa i počela da prosipa med po svojim bujnim grudima. Pretpostavih da treba da joj se odužim. Stoga ni časa ne časeći navalih na nju.

Polizah med sa njenih grudi i izvukoh iz nje gromoglasan uzdah zadovoljstva. Počeh da joj sisam desnu, pa onda levu bradavicu, pri tom joj rukama gnječeći preostali deo sisa. Osećao sam kako joj se i jedna i druga bradavica sve više i više krute u mojim ustima. Nežno sam ih grickao sa svih strana masirajući jezikom njihove vrhove. Uspeo sam da je uzbudim. Doveo sam je do toga da drhti kao prut i da se izvija od zadovoljstva. Prosipala je med po stomaku praveći mi put do svog medunožja. Ja je pratim, ližem i gutam med, na tren zastajem kod pupka, guram jezik u njega i vrtim ga u krug.

Popevši se na njen Venerin breg zatičem stidne dlačice ne duže od dva milimetra. Nežno ih trljam nosom dok ona prosipa med po klitoris i usminama. Zatim naslanja stopala na moja ramena, hvata me za kosu i nabija mi lice među noge. Nemadoh kud. Počeh da joj ližem med sa klitorisa i usmina, dok joj obema rukama gnječih grudi. Osećam i miris i ukus - specifičan miris njene vagine, i ukus meda. Ona mi prstima leve ruke mrsi kosu a prstima desne ruke, i to kažiprstom i srednjim prstom, vuče velike usmine nagore otkrivši tom prilikom svoj ne mali klitoris koji trpam u usta i sisam kao dete bombonu. Dovodim je do ekstaze. U jednom trenutku iz njenog vaginalnog otvora

poteče nešto malo tečnosti. Ona mi sve više mrsi kosu i butinama mi priteže glavu. Ne mogu da mrdnem.

Igrali smo se tako sve dok mi nije rekla:

- Želim te u sebi.

To u prvi mah ispade malo nezgodno. Nespretno joj podigoh noge i još nespretnije penisom dodirnuh njen klitoris. Istrljah ga glavićem i iz nje izvukoh još jednu seriju uzdaha. Ona ga uhvati i stavi samo glavić u vaginalni otvor, dok ga ja ugurah do kraja. Konačno sam prodro u devojku. Zaječala je od zadovoljstva. Počesmo da izvodimo ljubavnu gimnastiku. Tela nam zaplesashe u ritmu ljubavi. Ja se krećem više od nje, držim je za članke i ljubim ih, a ona se trudi da mi otme jednu nogu, uspeva u tome i stopalom mi trlja grudi. Tek sada shvatih kako je jednostavno voditi ljubav.

I sada nastade veliki problem. Penis me zasvrbe, ja ga izvadih iz nje i prosuh neobično gustu spermu po njenom licu, grudima i stomaku. Pocrveneh i htjedoh da odustanem. Ovome se nisam nadao. Očigledno je da nemam iskustva.

Uхватih se rukama za glavu. Pokušah da ustanem, ali ona me hvata za ruku ne dozvoljavajući mi da se udaljim od nje. Uzevši kondom iz novčanika sa natkasne, otvori ga i navuče na moju još uvek čvrstu alatku rekavši mi da se takve stvari događaju prvi put i da to nije ništa strašno. U isto vreme guta svu spermu sa lica, a ostalu razmazuje po onim delovima tela na koje je pala.

Poslušao sam je. Legoh na nju i nastavih. Ona me nogama obuhvata oko struka a rukama me grebe po leđima. Oboje se obilno znojimo. U toj ljubavnoj pometnji poljubih joj usne; bili smo potpuno spojeni.

Na vrhuncu ljubavne igre Ana Mariju uhvatiše vaginalni grčevi. Počinje da vrišti. I ja sam skoro gotov. Vadim penis iz nje i svršavam joj po stomaku. Na sve strane pršti moja još uvek gusta sperma. Ona jedan deo razmazuje po koži a drugi deo stavlja u usta i guta.

Izvrnuh se pored nje. Bacih pogled na glavić i ugledah tačkaste ranice izazvane trenjem o njene vaginalne zidove koji su prošli isto tako. Drago mi je zbog toga.

- Bilo je divno - šapuće mi ona privijajući se uz mene. - Ponovićemo ovo i večeras ako nemaš ništa protiv.

- Toliko dugo sam ovo iščekivao. Baš mi je drago što sam to uradio sa devojkom koju volim najviše na svetu.

Čvrsto se zagrlismo i poljubismo. Ona poče da mi priča kako joj je bilo prvi put, pre nekoliko godina, i sa koliko muškaraca je vodila ljubav. Nije mi drago što to slušam, ali to zadržah u sebi. Rekoh joj kako sam do nedavno svaku ženu gledao sa požudom i kako sam i danas, dok smo zagrljeni šetali ulicama, sa požudom posmatrao ostale devojke. Da bih upotpunio tu priču izrecitovah joj jednu svoju mračnu pesmu, pod nazivom Sumorni sonet:

Draga, ne treba toliko da me voliš,
Jer ja se već sada osećam sumorno;
Svestan sam da je sve na svetu prolazno.
Da li ikada na rastanak pomisliš?

Moram te napustiti devojko draga
Iako si moja dama zaštitnica.

Možda želiš da mi budeš verenica.
Dok hodam sa tobom u oku mi druga.

Uskoro će me smrt odvesti do raja,
A telo na sahranu bez sveštenika,
Samo sa tobom i nešto prolaznika.

Prosućeš suze na grob bez obeležja
I spustićeš svoje blede očne kapke,
Jer voliš i moje posmrtno ostatke.

Ona se kiselo nasmeja i reče mi da više ne bi trebalo da budem mračan tip. U njenom glasu sam osetio i izvesnu dozu ljubomore, što je bilo dokaz više da me neizmerno voli.

- Da li znaš ko sam ja? - iznenada sam joj postavio suvislo pesničko pitanje.

- Kako to misliš? - bila je više nego zbunjena.

Umesto da joj odgovorim, izrecitovah joj još jednu svoju pesmu bez naslova:

Ja sam potomak surovih ratnika
vitezova mačonosaca i hramovnika
bez njihove krvi u svojim žilama

moralni bednik
napuštena jedinka
usamljeni zrak svetlosti
sukobljen sa tuđom gorčinom
u svom srcu

nad provalijom zaborava
sa ogromnom životnom prazninom
sam na hladnom zimskom suncu

poražen u prošlosti

bez iskustva sa ženama
životinja koja uvek sama spava

i sanja
svoj daleki dom
na laticama lotosovih cvetova

Morao sam da joj objašnjavam poslednju strofu. Lotosov cvet je u Vedskim spisima metafora za duhovni univerzum. Ljudi koji su pisali Vedske spise posedovali su izvesna znanja kojima se ni moderan čovek ne bi mogao pohvaliti. Čak sam joj citirao jedan stih iz Veda: "Gospod Krišna prebiva na najvišoj duhovnoj planeti, koja nalikuje tučku ogromnog lotosovog cveta. Nebrojene duhovne planete nalaze se u neograničenom

sjaju Krišnine planete, a materijalni univerzumi zauzimaju mali deo tog duhovnog neba.” Objasnio sam joj da su i Krišna i njegovi sledbenici bili Arijevci i da je njihovo poreklo sa ko zna koje planete u svemiru, budući da su po nekim indijskim mitovima oni došli na Zemlju u gvozdanim pticama iz drugog sveta. Ali ona me nije razumela.

Moja požuda za Ana Marijom samo je malo splasnula. Shvatih koliko sam sve do ovog trenutka bio slep: gledao sam, a ništa nisam video. Život je u suštini veoma prost, ljudi ga komplikuju bez ikakvog razloga. I ja sam ga jako dugo komplikovao. Muškarac i žena se vole - i to je to...

Zahvaljujući Ana Mariji i ja konačno postadoh muškarac.

I X

ISTINA ume da bude gorka kada se dođe do nje, bila ona univerzalna ili individualna. Gotovo celog života bio sam malo, ili skoro nimalo, upućen u međuljudske odnose; ali sam zato bio dovoljan sâm sebi. Zanosio sam se raznoraznim sumanutim idejama, imao vizije i umišljao koješta; ali sam prvo bio autonoman u odnosu na bilo koga ili šta, a zatim posve slobodan. Sada, kada sam u ljubavi sa Ana Marijom, deo mene žudi za negdašnjom samoćom.

Ana Marija me je častila svojom nesrećom: od njenih teško stečenih sto hiljada maraka dobrih sedam do osam procenata otišlo je samo na naš jednonedeljni boravak u hotelu de luks kategorije. Ona nije marila za tim novcem.

U proteklom periodu bilo mi je jako teško da se naviknem na doručak u krevetu, izležavanje, često vođenje ljubavi, noćne izlaske u diskoteke i orgijanje do iza ponoći. Vodio sam ljubav sa Ana Marijom po dva ili tri puta na dan, kako kad. Verujem da sam za ovih sedam dana, bar što se toga tiče, nadoknadio sve ono što sam propustio u proteklih sedam godina neaktivnosti.

Ana Mariji je smetalo to što sam u mnogo čemu još uvek ostao povučen. Recimo, nisam voleo izlaske na ona mesta na kojima se okuplja omladina. Izlazio sam tamo sa njom, ali sam se uvek držao po strani. Nikad nisam voleo diskoteke i ostala mesta na kojima se okupljaju ljudi sa prosečnom inteligencijom. Na takvim mestima najviše me je nervirala brza muzika pomešana sa bleštećim svetlima, duvanskim dimom i oznojenim ljudskim telima. Oduvek mi je smetao taj odvratni ljudski smrad.

Ono što je najzanimljivije i najneobičnije u svemu ovome je to što sam skupio hrabrosti da je zaprosim. (Malo ko pomišlja na brak sa svojom prvom ljubavlju, to čine samo očajnici i veliki ekscentrici. Uostalom, i veliki španski slikar Salvador Dali bio je u braku sa Galom, svojom prvom i jedinom ljubavlju. Bolje da se ugledam na njega nego na nerazumne zveri.) Učinio sam to prilično nevešto.

- Ana Marija, - pitao sam je kleknuvši na desno koleno, na glavnom gradskom trgu, naočigled stotinu i više ljudi - hoćeš li da se udaš za mene?

Ona mi nije odgovorila, već mi je na pitanje uzvratila pitanjem:

- Pa zar bi me ti uzeo za ženu?

- Naravno. I sama znaš da nemam mnogo izbora.

- Bez obzira na to što sam bila silovana?

- Bez obzira na bilo šta. Ali pod uslovom da nemamo decu. Ja ne želim da budem roditelj.

- Hermane, ja mnogo volim decu.

- I ja volim decu, ali samo da ih gledam, nikako i da brinem o njima.

- Ali dete bi bilo plod naše ljubavi, isto kao što su tvoje slike plod tvoje umetničke kreacije.

Moj pokušaj je propao. Nije dobro biti iskren, čak ni prema voljenoj osobi. (Svaki naš razgovor izgledao je otprilike ovako. Ana Marija bila je jedna prosečna devojka i pravo je čudo da me je uopšte primetila. Pomalo mi je smetalo to što je i mene vukla ka proseku.) Umesto toga mi smo se verili. Razmenili smo zlatne burme i zakleli se na vernost. Bilo je to naše duhovno venčanje.

- Brak je samo jedan običan ugovor - ponovila je Ana Marija toliko puta već ponovljenu bračnu "dijagnozu". - Mi zaslužujemo mnogo više od toga.

Većina ljudi smatra da zaslužuje ovo ili ono, bez obzira da li veruju u boga ili ne. Svi ti ljudi izgovaraju božje ime samo kada im je teško ili kada psuju. Koliko god ga prizivali u pomoć ili psovali - njihove reči ostaju samo prazne reči. Sećam se koliko sam samo puta, dok sam bio katolik, prizivao božje ime kada mi je bilo teško, i koliko sam bio nesrećan, ponajviše u ljubavi. Drago mi je zbog toga što sam rano shvatio da je sve to samo gubljenje vremena, i pored toga što nikad nisam mogao da shvatim zašto sam toliko često morao da doživljavam da me devojke izbegavaju kao da sam šugav, a samo jednom da doživim da se nasilno rastanem od devojke koja me je primećivala.

* * *

Dogodilo se to polovinom avgusta ove godine. Saznao sam da je Helena poginula u saobraćajnoj nesreći vraćajući se sa letovanja na Mediteranu.

Na licima njenih bivših suseda očitavala se lažna briga i lažna tuga. Izjavljivali su saučešće njenoj već duže vremena usamljenoj babi, stiskajući se u mali stan u kome je ona provela najranije detinjstvo. Tešili su je, pominjali sudbinu, neki čak i karmu.

- Šteta - rekao sam na ulazu u njen stan. - Bila je lepa devojka. Za dvadeset godina niko neće znati ni da je postojala.

Njena baba se spremala na put, za odlazak na njenu sahranu, i u njenom pogledu, kao i u pogledima svih prisutnih, video sam mržnju.

Imao sam tri para godina kad je ona došla na ovaj svet. Bila je najlepša beba koju sam držao u naručju. Čuo sam prve reči koje je izgovorila, gledao sam je kad je prvi put hodala, davao sam imena njenim lutkama, po jakom vetru smo zajedno puštali zmajeve...

Kasnije, bila je jedna od mnogih iz čopora dece koja su prstom pokazivala na mene, ali kad bismo se sami sreli nije bila takva. Iza njene grube spoljašnjosti i želje da bude prihvaćena u društvu krila se dobra duša. Ne znam da li sam je voleo, ali sam svakako bio zaljubljen u nju.

U veliki grad preselila se nešto pre mene. I tamo smo se često vidali i sretali se na ulici, ali smo izbegavali svaki kontakt. Ona je živela u porodici, a ja u domu učenika.

Preko leta je posećivala svoj rodni grad i u njemu provodila oko mesec dana. Tu je obično sedela na stepenicama solitera i razgovarala sa svojim starim drugaricama. Bila

je jedina koja mi nije dobacivala kad sam prolazio između njih. Umesto toga, samo bi mi se diskretno nasmešila.

Vreme je odmicalo, ona je odrastala.

Poslednji put sam je video krajem avgusta. Gledao sam je sa prozora iz svoje sobe, sakriven iza zavese. Spretno je ubacivala loptu u koš. Bila je visoka, zgodna, neodoljiva, puna života...

Nekoliko dana kasnije njeno srce je prestalo da kuca. Neki pijani Turčin za volanom kamiona dao je sebi za pravo da ga ugasi. Imala je svega šesnaest godina.

Bilo mi je teško kad sam saznao za njenu smrt. Imao sam osećaj kao da je umro jedan deo mene.

Kakva je bila njena životna misija, pitao sam se, kad nije stigla da odraste, čak ni da upozna ljubav...

- Šteta - rekao sam ponovo, na veliko iznenađenje i negodovanje svih prisutnih. - Bila je lepa devojka.

* * *

Nepostojanost u svemu i svačemu bila je i ostala osnovna crta mog karaktera. Gde god da bih se našao i u kakvoj god situaciji bio - uvek sam se osećao nekako isprazno. I mada me je Ana Marija spustila na zemlju i koliko-toliko približila realnosti, ja sam se osećao oštećenim. Stekao sam ljubav, ali sam izgubio sve ono što jednog umetnika čini različitim od običnih ljudi.

U proteklih nedelju dana samo sam se jedanput javio roditeljima. Kazao sam im gde sam, s kim sam i da ne znam koliko ću dugo biti odsutan. Bili su krajnje ravnodušni.

Rastavši se sa Ana Marijom na dva dana, krenuo sam kući. Na rastanku smo se dogovorili da za neki dan pođemo na putovanje po Evropi, da priuštimo sebi nešto nalik na medeni mesec. To je bila njena ideja.

Po povratku kući sukobio sam se sa svojom prošlošću. Zapravo, našao sam se u dilemi: ili moj umišljeni umetnički talenat - ili Ana Marija. Izbor je bio težak, a doneti odluku bilo je još teže.

Da li sam ja umetnik ili ne? Svaki je slikar bio utoliko veći time što bi na nekoj svojoj slici naslikao što bizarniji autoportret. Kad god pomislim na to, ne mogu a da se ne setim Mikelandelovog zidnog slikarstva u Sikstinskoj kapeli i njegovog morbidnog autoportreta na odranoj koži svetog Vartolomeja. Ili još morbidnije, slikarstvo Pitera Brojgela, zbog koga sam i počeo da slikam. Oduševljavale su me njegove mizantropske scene na većini njegovih slika. Posebnu pažnju poklanjao sam slici "Trijumf smrti", kojoj sam se uvek vraćao iznova i iznova. Posmatrao sam njene detalje pokušavajući da razumem Brojgelovu poruku. Taj genije, inače moj slikarski uzor, znao je još u šesnaestom veku da pakao ne postoji, da su ga izmislili kraljevi i sveštenici, dakle najveći kučkini sinovi, kako bi plašili jadni narod i terali ga da bude pokoran. Ali je naslikao jedini pakao za koga su znali i on i njegovi savremenici - svet u kome živimo. Kakva genijalna slika! Tri uljane boje - crna, crvena i žuta - dominiraju boreći se za prevlast na toj obojenoj dasci. Tračak svetlosti na horizontu ne uspeva da prodre do jednog sumornog sveta u kome horde do zuba naoružanih bespolnih skeletora napadaju, siluju, progone,

dave, ubijaju, pogubljuju i spaljuju ljudsku stoku. Oblaci crnog dima rađaju se u vatri što guta ljudske leševe i umiru u nebeskim visinama, dok odvratne crne ptičurine jedu ostatke leševa bačene na bandere; kosti koje se suše po opustelom i sažeženom tlu kao da se pitaju zašto i one ne mogu da uskrsnu i učestvuju u tom groznom pokolju kao njihovi privilegovani rođaci; psi jedu leševe, scena koju je i sâm Brojgel mogao videti, budući da je preživeo progone i vešanja zloglasnog vojvode od Albe, saradnika španskih zavojevača u tadašnjoj Belgiji i Holandiji; mršava raga vuče kola puna lobanja, pored kojih neki skeletor drži peščani časovnik mereći koliko je nekom neimenovanom monarhu još ostalo života, dok neki drugi skeletor otima njegovo zlato koje je on oteo od svojih podanika legalizujući svoju pljačku zakonom, porezima i pričama o njegovom božanskom pravu na vlast; dok na levoj strani slike crkveni hor trubi ispred ruševina crkve blagosloveći svo ovo zlo i veličajući smrt; tu je i neizbežan krst, podvaljen hrišćanima kao simbol stradanja, u stvari drevni egipatski falusni simbol, lobanje koje je neko zgrtao lopatama, sablasni kostur čije iskrivljene ruke zamenjuju kazaljke na zidnom crkvenom časovniku, a na stepenicama pored tog istog hora sedi jedan zamišljeni kostur, neupućeno oko bi reklo neki pokojni filozof koga sav ovaj užas ne zanima ili slepac koji ništa od toga ne vidi - Ali ne! - taj kostur je Piter Brojgel... Kakav genije! Jedina emocija koja me obuzme dok mi se oči dive ovom prizoru jeste ludačka želja da upoznam ovog slikara. Iz nemogućnosti da tu želju ostvarim potekla je moja želja da ga kopiram. I upravo zahvaljujući njemu ja sam postao kao neki slikar.

Nakon dugog odsustvovanja, ponovo sam pregledao sve svoje slike i pročitao sve svoje pesme. Nisam bio zadovoljan. U slikarstvu sam se ugledao na već pomenutog Pitera Brojgela, velikog flamanskog slikara koji je veličao smrt, temperama i uljanim bojama na jedan genijalan način ovekovečio svoje najmračnije snove i vizije; on se rugao svim svojim savremeniciima i uopšte ljudima, koje je mrzeo iz dna duše. U književnosti, pak, bio sam manje-više originalan, ali su mi stihovi više pripadali anti-poeziji nego poeziji. I u svojoj kvazi-umetnosti prikazao sam kaos koji vlada u mojoj bolesnoj glavi. Nisam obogatio svetsku umetničku baštinu ničim novim.

Bio sam prazan, kao da sam se tek rodio. Da sam ranije zakoračio u svet odraslih - sada bih bio normalan čovek, koristan član ljudske zajednice. Umesto toga stajao sam nasuprot ljudskog društva. Nisam kao ostali mladi ljudi bio buntovnik samo po svom spoljašnjem izgledu, već i duboko u sebi. Moj otac je bio diktator u mojoj porodici - ja sam se pobunio protiv njega. Stvoritelj svih svetova bio je prvi diktator, ljubomorno je čuvao vatru koja je gorela i pre nego što je on postao svestan sebe i počeo da gradi - Lucifer se pobunio protiv njega i ukrao mu tu vatru. Svet u kome živim je delo i jednog i drugog, sagrađen je na lošim temeljima i najbolje bi bilo da zauvek nestane, a da neko treći ko bi se pobunio i protiv jednog i protiv drugog sagradi neki novi univerzum. Ili da se pojavi neko četvrti, ko bi uništio sve svetove i ugasio taj iskonski plamen.

Verovatno i ne treba mnogo da brinem o tome. Ovaj degenerisani svet pre ili kasnije uništiće degenerici koji njime vladaju.

Dvoumio sam se ceo jedan dan.

Na kraju, odluka je pala: bolje mi je da budem u ljubavi sa Ana Marijom nego da umišljam da sam umetnik. Popalio sam sve svoje pesme i isekao sve slike. (Da mi se kojim slučajem dogodilo da nikada ne postanem polno zreo - možda bih i bio velliki umetnik.) Obračunao sam se sa korenem svoje usamljenosti i bolesti, koga sam toliko dugo sadio i za koga sam živio. Učinio sam to zbog neizmerne ljubavi prema Ana Mariji.

VENECIJA, prvog decembarskog dana. Hladan vetar duva iz pravca Lagune Venete. Na Trgu Svetog Marka nema onoliko prolaznika koliko sam ih viđao preko televizije. Po trgu trčkaraju neverovatno pitomi golubovi. Na terasama čuvenih venecijanskih restorana nema čak ni stolica. Dve mehaničke bronzane statue na vrhu Kule sa satom svojim čekićima šest puta otkucaše podne.

Krenuli smo iz Kelna, Ana Marijinim automobilom, pre više od nedelju dana. Dva zaljubljena ludaka na slobodi, vozili smo naizmenično ne izazvavši ni jednu jedinu saobraćajku. Prošli smo kroz Bon, Frankfurt na Majni, Štuttgart i Minhen, prokrstarivši tako pola zemlje, i svud se zadržali po jedan dan prenoćivši u najboljim hotelima. Zatim smo prešli preko snegom pokrivenih Alpa, ušli u Austriju, prošli kroz Insbruk, gde smo prenoćili; pa opet preko Alpa, u Italiju, preko Bolcana i Vičence, gde smo proveli dve noći, pravo u Veneciju. Svakog dana smo po dva puta vodili ljubav. Ana Marija me je svog iscedila.

Silom prilika ni ona ni ja nismo mnogo putovali po Evropi. Obišli smo par naših većih i francuskih pograničnih gradova, ona je letovala na francuskoj a ja na portugalskoj obali. Svakog leta sam sa roditeljima putovao avionom od Kelna do Lisabona, a potom autobusom do nekog manjeg mesta gde bismo se zadržali oko dve sedmice. (Da ne zaboravim da pomenem i moje ovogodišnje letovanje na Azurnoj obali, kada sam za dvadeset dana obišao sve gradove od italijanske granice, preko Monaka, sve do Španije, i šire, do Barselone. Bio mi je to prvi put da sâm idem na more. Preko dana sam na plažu odlazio sâm, dok sam uveče u grad izlazio takođe sâm. Nisam stekao nijedno poznanstvo. Sećam se da su se devojke gledajući me krajičkom oka pitale zašto je jedan dvadesetogodišnji Namac, a to su saznale prisluškujući moje razgovore preko mobilnog telefona, toliko usamljen. Bojim se da su sve do jedne mislile da mi nešto fali ili jednostavno da sam budala.) Za sve vreme letovanja oni nisu ni pomišljali na to da bar malo obiđu širu okolinu, već su dane provodili na plaži a noću izlazili u neki lokal ili u šetnju. Često sam protestovao protiv toga, jer nisam došao na more samo zato da bih pokvasio zadnjicu, već i da bih upoznao istoriju i kulturu tog kraja kao i mentalitet njegovih žitelja. I Ana Marija je sve to doživljavala sa svojom majkom.

Ona je želela da idemo u domovinu njene majke, najpre u Veneciju, dok sam ja bio za Pariz. Bilo je po njenom, iz više razloga, između ostalog i zato što je ona finansijer našeg vereničkog putovanja. Moja ušteđevina od jedva hiljadu maraka nije bila dovoljna za tako nešto.

Za sve to vreme nismo se razdvajali. Navikao sam se na sve to. Ponekad smo vodili vrlo nezanimljive razgovore. Ona me je prizemljila više nego što je morala.

Bilo joj je jako krivo kad je saznala da sam zbog nje uništio sve svoje pesme i slike a da ona to nije ni tražila od mene. Da bi mi se koliko-toliko revanširala, tražila je da naslikam jedan njen akt. Pristao sam na to. Skoro da sam ga priveo kraju.

Popesmo se na Kampanilu, zvonik sa koga se vidi čitav grad. Ana Marija fotografishe nekoliko najbližih zgrada, iz ptičje perspektive, među njima i Duždevu palatu koju zapljuskuju talasi jednog prometnog kanala. Ja je obuhvatih oko struka, omirisah joj

kosu i poljubih joj vrat. Oko nas se tiska još nekoliko turista kojima kao ni nama ne smeta hladan vetar.

- Ovo je najlepší trg na svetu - šapuće mi Ana Marija. - Zovu ga i "Mermerni salon".

Na istoku se ukazuje morsko plavetnilo. Prvi put u životu ugledah more izvan sezone, u nevreme, kada se niko ne kupa.

Silazimo sa zvonika. Uputismo se u obližnju crkvu Svetog Marka. Puna je turista koji fotografišu njene prelepe mozaike. I mi se fotografisamo na jednom romantičnom mestu.

Spustismo se do malog pristaništa Pjacetì. Trotoari su poplavljeni, pa su pešaci prinuđeni da se kreću po na brzinu postavljenim daskama. Sedosmo u jednu gondolu, jednu od retkih koja je spremna da isplovi. Mrzovoljni gondolijer otisnu svoju dugu crnu barku i, uz pomoć jednog jedinog vesla, izgura nas na najbliži kanal. Prelepe stare zgrade ogledaju se u sivoj i prljavoj vodi. U vazduhu se oseća miris buđi. Pored nas prođe po koji brodić ili gondola sa retkim turistima. Saobraćaj na kanalima regulišu semafori; to je tako zanimljivo.

Vetar postaje sve jači. Ana Marijina kosa leprša i udara me po licu dok ljubim njene usne. Nebo je tmurno. U svemu ovome nema one romantike o kojoj sam maštao.

Izađosmo na glavnu ulicu - Kanal Grande. Zaustavismo se kod mosta Rialto. Penjemo se na tu neobičnu građevinu na kojoj se nalazi mnoštvo malih prodavnica i obidõsmo ih jednu po jednu. Ana Marija nakupova pravu hrpu suvenira koje ja moradõh da ponese. Fotografisamo se pored tog velikog mosta i, malo dalje odatle, uđosmo u prvi vaporet, mali brodić tramvaj, kojim krenusmo u obilazak grada.

Oko jednog pesnika sa gitarom okupiše se ljubavni parovi. Pevaju se najčuvanije italijanske ljubavne pesme. Ana Marija ih pevuši, ali se drži po strani, uz mene. Kroz prozor posmatramo najlepše zgrade, u najlepšem kanalu, u jednom od pet najlepših gradova na svetu. Napolju počinje kiša. To nas sve rastužuje. Najviše od svega mrzim kišu i to joj stavljam do znanja.

Došavši do našeg hotela, izađosmo iz vaporeta. Poslednji stižemo na ručak. Zatim odlazimo u naš apartman, koji izgleda kao stan u nekom dvorcu iz sedamnaestog ili osamnaestog veka. Da u njemu nema modernih uređaja - pomislio bih da smo se vratili u prošlost.

Ana Marija insistira na tome da završim njen akt, svlači se i zauzima za to određen položaj. Čitavih desetak minuta nameštah je u pravu pozu.

Dok nabacujem uljane boje na platno srednje površine, ona glasno razmišlja; predlaže gde ćemo večeras da izađemo.

- Hermane, šta više voliš: kazino ili bal pod maskama.

- Ja nisam ni kockar ni glumac, - odgovorih joj - a sada nije leto, već kraj jeseni...

Ne znam, ti odluči.

- U pravu si za maskenbal. Nije leto. Došli smo ovde u najnezgodnije vreme. Ali imamo novac. Možemo u kazino. Nadam se da će mi uz tebe sreća biti naklonjena.

Takođe, kuju se i planovi za dalja putovanja.

- Šta kažeš na to da odemo do juga, na Siciliju? Nikad nisam bila na tom ostrvu.

A volela bih da odem tamo, bar do majčinog rodnog mesta. Možda sretnem neke rođake... Ili da odemo malo na jugoistok, do Dubrovnika. Čula sam da je to mnogo lep grad...

- Kako god hoćeš. Ja sam uz tebe gde god da kreneš.
Ana Marija je savršeno mirna, osim što miče usnama dok razgovara sa mnom.

- Kakve planove imaš za dalje? - zapitah je. - Dokle misliš da ovako suludo trošiš novac?

- Putovaćemo malo po Evropi. Kockaćemo se, pa ako dobijemo dobro jeste; ako ne, onda ćemo opljačkati neku banku. Ako ne ni to, onda ćemo zajedno da izvršimo samoubistvo.

- Šta to pričaš?

- Svašta mi pada na pamet.

Nasmejah se. Inače, ja sam ranije mnogo razmišljao o samoubistvu, ali nikad nisam imao hrabrosti da to i učinim.

- Hermane, da li bi izvršio samoubistvo zajedno sa mnom?

- Sa tobom bih otišao i u vatru! Znaš da te volim najviše na svetu! Mada ne vidim zašto bismo mi uradili tako nešto.

- Ma pričam koješta... Ali vidi ovo. Zamisli da se uzmemo, živimo zajedno, nemamo decu, ostarimo i zamrzimo jedno drugo. I umiremo polako, kao biljka koja se suši u jesen.

- Ja sam tek počeo da živim kao muškarac. Ne želim ni da razmišljam o tome. Samoubistvo je najgori put koji čovek može da izabere.

- Plašiš se toga?

- Negde sam pročitao da je samoubistvo poremećaj u procesu normalnog predviđanja i odvijanja inkarnacije.

Sasvim slučajno, Ana Marija me za trenutak vraća u moj odvratni svet psihoze.

- Plašim se nusproizvoda samoubistva - nastavih ja. - Sve religije osuđuju taj čin.

- Misliš da samoubica ne ubija samo svoje telo, već i svoj duh?

- Duh je nemoguće uništiti, moguće je samo oduzeti mu svest na neko vreme, što može da potraje jako dugo. I bog je bio bez svesti kada su crne rupe progutale sve bivše galaksije, dakle prvobitnu celinu, a zatim jedna drugu, sve dok se sve nije zbililo u jednu tačku koja je eksplodirala i ponovo ga probudila, kada je ponovo izgradio novu celinu, novi univerzum. Posle njega probudile su se sve ostale, pa i naše svesti. Drugoprobudena svest se pobunila protiv njegove diktature i odvela dve trećine svih svesti u materijalni svet.

- Otišao si predaleko - prekide me ona. - Mene to ne zanima. Pitala sam te da li samoubica ubija i duh i telo.

- Ne to, nego nešto mnogo gore. Bojim se da kad prođe prva kriza samoubica oseća da je još uvek živ i jasno percipira svoje mrtvo telo. Usamljen i nemoćan, on će posmatrati truljenje, nepodnošljivo raspadanje svog tela. Izgledaće mu kao da se živ raspada, da mu udovi nestaju, da ga jedu gliste...

- Misliš?...

- Bojim se da strah od fizičke smrti, grozan i dok traje samo jedan tren, postaje nepodnošljiv pošto se stalno ponavlja. Šta ako samoubica svakom žilom svog bića pati, bez snage da ugleda konačan kraj kome se nada?... Mislim da čovek koji svesno vrši samoubistvo nije upoznao prirodnu smrt ni u jednom od prethodnih života.

- Otkud ti to?

- Bojim se da su to užasne, Tantalove muke: on je žedan, gladan, a nema organe kojima bi realizovao svoje želje; on oseća strahovitu potrebu da se odmara bez fizičkih

organa, kako bi njegov duh našao mira; on se vraća trenucima užasnog besa, svom ohlađenom telu, i često, vraćajući se u grob, ulazi u leš i izlazi iz njega.

- Pa šta je on? Vampir?

- Verujem da duhovi samoubica posećuju spiritističke seanse i molitvene hramove, i da od okultista traže pomoć za svoje izgubljene duše, a da ih oni, naime pripadnici nekih tajnih društava, zloupotrebljavaju i koriste njihovu negativnu energiju za svoje prizemne finansijske ili političke ciljeve...

- Koji si ti paranoik!...

Oboje prnuso od smeha.

- Znači, ako ikada budem prizivala duhove, - zaključuje Ana Marija - treba da pozovem isključivo duh nekog samoubice?

- Mislim da je tako.

- A koga bi ti prizvao?

- Vinsenta van Goga. Da me posavetuje kako da postanem najveći slikar svoga doba. I to pod uslovom da počnem ispočetka.

- Ti nisi normalan.

- Ja da sam normalan radio bih negde kao grafički dizajner. Ne bih se zanosio poezijom i slikarstvom. Ili bih kao ti radio u banci.

Spomenuvši banku, nisam mogao a da se ne nasmejem pomislivši na to kako su prve banke osnovale prostitutke u Vavilonu. Takozvane svete prostitutke vavilonskih hramova uspele su da svoju zaradu akumuliraju u velika bogatstva, pa su se našle u poziciji da pozajmljuju novac za poslovne poduhvate koje je preduzimalo osoblje hramova, kao i njihove porodice. Religija, finansije i politika - sve su to kurvinske oblasti rada, tu moralan čovek nema šta da traži. Ispričah joj sve ovo i ponovo je nasmejah do suza.

Upravo završavam Ana Marijin akt. Zadovoljan sam postignutim. Zovem je da ga pogleda.

Ona mu prilazi i odmerava ga. Zadovoljna je. Kaže mi da doista dobro slikam i da je prava šteta što sam uništio sve svoje slike.

Umesto da se obuče, ona počne da me ljubi i svlači. Uzima me za ruke i mojim umrljanim prstima maže svoje lice. Počinjemo da se mažemo po celom telu. Ona oslikava moje retko dlakave, a ja njene glatke planinske grudi. Prosusmo sve boje po najlonu na podu i uvaljasmo se u njih. One se pomešale u više hiljada nijansi.

Naša se tela zalepiše jedno za drugo. Poljubismo se. Ana Marija me grebe po leđima. Podivljala je. Baca me na leđa i penje se na mene. Seda na moj ukrućeni obelisk i započinje gimnastiku. Dok joj stežem sise ona provlači prste kroz svoju gustu kosu i vrišti. Uživah se u tu scenu, kao da je postala deo moje svakodnevice.

* * *

Ona se zvala Frida i došla je iz Kelna kod svoje dve sestre, da u malom gradu provede desetak letnjih dana. Moj najbolji drug, sused njenih sestara, pozvao je i njih i mene na jednodnevni izlet na obližnju planinu. Svi smo imali između dvanaest i četrnaest godina.

Bio je topao dan. Čim smo izašli iz grada, sunčevi zraci probijali su se kroz guste šumske krošnje i padali na uske planinske staze i šumske potočiće pune malih riba i rakova. Cilj naše maršrute bilo je malo planinsko jezero u koje se ulivaju svi okolni potoci.

Išli smo peške, u koloni jedan po jedan, i to tako što sam ja bio prvi, njih tri su bile iza mene, i na kraju je bio moj najbolji drug. Nas dvojica smo nosili izviđačke rančeve sa svakojakim izviđačkim sitnicama i pribor za pecanje, dok su one u svojim rančevima nosile hranu. Usput smo razgovarali o svemu i svačemu. Ja sam bacio oko na Fridu i ona je to primetila.

Stigli smo na cilj kad je Sunce već stajalo visoko iznad horizonta i odbijalo svoje zrake o površinu jezera. Brzo smo se snašli, podigli mali izviđački šator i zapalili logorsku vatru. Nas dvojica smo zbacili udice i čekali da plovci potonu, dok su se njih tri pristojno udaljile od nas i bućnule u vodu. Prvo su praćakale nogama, a zatim su i zaplivala. To nije smetalo samo nama, nego i ostalim pecarošima, inače prostodušnim ljudima.

- Izlazite iz vode! - vikali su na njih. - Poplašićete nam sve ribe!

One su se uplašile njihovih pretećih glasova. Krenule su prema nama, ali samo njih dve. Frida je ostala na obali. Počela je da ih psuje i da baca kamenčiće u vodu.

Dva pecaroša potrčala su prema njoj, ali samo da bi je uplašili. Ona je taj njihov gest razumela i suviše ozbiljno, pomislila je da je zaista jure i pobegla uz potok u najgušću šumu lomeći se kroz žbunje i gusto granje.

Shvatio sam to kao idealnu priliku. Pošao sam za njom.

Ušavši u šumu pozvao sam je po imenu:

- Frida!... Frida!...

Ona se nije odazivala.

U jednom trenutku u daljini se začuo vrisak. Trinaestogodišnja Frida je iznenada upala u vodu do ramena, hladnu i punu račića i pijavica. Oko nje su se sa svih strana nalazile stene nepravilnih oblika; na nekim mestima bile su oštre kao žilet.

- U pomoć! - čuo se njen nežni glasić. - U pomoć!

Sa nekoliko dugih koraka našao sam se na kaskadi iznad minijaturne gorske lagune, u kojoj je ona bila zarobljena. Pijavice su joj se već lepile za ruke i noge.

- Ne brini Frida, ljubavi! - povikao sam - Ja ću te izbaviti!

Ono "ljubavi" je čudno odzvonilo i u mom glasu i u njenim ušima. Ali nije se imalo kud. Preskočio sam nekoliko kamenih kaskada i spustio se do poslednje kaskade iznad lagune. Ona je doplivala do mene, ali nije mogla da dohvati moju ispruženu ruku.

Ja sam se uspravio, zamislio se i tako stajao neko vreme. Onda sam skočio u vodu.

Skok je trajao kao čitava večnost. Dodirnuvši površinu vode uskoro sam se izgubio u njoj. Bilo mi je hladno. Za noge su mi se lepile alge i pijavice. Plivao sam, zapravo ronio sam pravo kako ne bih dodirnuo dno i začas izronio na površinu, nedaleko od Fride.

- Tu si, draga - izgovorio sam to kao da je to nešto najobičnije. - Drži se za mene.

Začudo, isprva me nije odbila. Približili smo se jedno drugom. Naša lica su se skoro spojila. Sa mojih mokrih usana, koje još nisu poljubile nijednu jedinu devojkicu, padale su kapi na njene grudi. Sve je bilo kao u nekoj bajci.

Zagrlih je i pokušah da je poljubim. Ona mi se ote iz zagrljaja. Zaplivala je nizvodno. Ja sam je pratio.

Zajedno smo doplivali do kraja lagune. Bili smo okruženi visokim stenama uz koje bih se čak i ja teško mogao popeti. Nismo mogli dalje.

- Kuda ćemo sada? - zabrinuto me je upitala.

- Mora da postoji izlaz - kazao sam joj pomislivši da sva voda otiče u jezero i da možda negde ponire.

Bez sumnje, bilo je tako. Zaronio sam i pronašao ponor kroz koji bi se mogao provući poveći pas. Skupio sam se, dozvolio da me vodena struja ponese i ispao na mali šumski vodopad. Našavši se ponovo u vodi do ramena, osvrnuo sam se oko sebe. Fride nigde nije bilo.

Posle nekoliko predugih minuta čekanja krenuo sam uzbrdo, da bih je video sa druge strane i rekao joj kako da se izvuče. Ali nisam se popeo ni na vrh a ona se već zatekla ispod vodopada. Bila je ljuta. Skidala je pijavice sa svog zanosnog tela. Ugledavši me, unezverila se i počela da beži. Potrčao sam za njom, ali ona je bila brža. Izašla je na planinski putić i trčala brzo kao srna. Nisam je stigao, iz prostog razloga što sam odustao.

Kad sam se vratio na jezero, društvo me je dočekalo sa negodovanjem. Jedino se njena starija sestra smejala znajući da je Frida samo obična uobražena devojčica iz velegrada.

Ostatak dana proveli smo kao svaki izlet, samo bez Fride.

Po povratku kući lica su svima bila zadovoljna. Jedino sam ja bio tužan zbog toga što nisam osvojio Fridino srce.

Sutradan sam saznao da se nepovređena vratila kući svojih sestara i ispričala tetki neverovatnu priču. Mesec dana kasnije svoj doživljaj je prenela na papir i osvojila prvu školsku nagradu za najbolji pismeni sastav.

* * *

Vodio sam ljubav sa Ana Marijom i razmišljao o svemu ovome. S jedne strane devojke su me uvek brutalno odbijale, s druge strane ja nikad nisam išao do kraja. Ana Marija je učinila presedan.

Promenila je pozu samo toliko što je svoje grudi naslonila na moje. Milujući je po leđima i stražnjici razmazah joj sve boje i dobih gotovo ujednačenu nijansu. Stenjala je i vrištala sve više i više, da bi na kraju urlala kao ranjena zver. Pitao sam se zašto se ponaša tako histerično kad, kao i svaka žena, može da upražnjava seks i lakira nokte istovremeno. Zajedno smo doživeli orgazam. Ovog puta se nisam kontrolisao: svrših u nju.

Premazani uljanim bojama i zadovoljeni, sa graškama znoja na nebojenim delovima kože, ne časeći ni tren odlazimo u kupatilo, pod vreću tuš. Teško spiramo još teže boje sa naših tela. Milujemo se, golicamo, volimo... Ja joj pod toplim kapljicama vode sročih kratku pesmu bez naslova:

Voleo bih te
I kad bi svi izvori usahli

I kad bi sve reke stale

Voleo bih te
I kad bi rosa krv postala
I kad bi se sve zaledilo

Voleo bih te
I kad bi sve planete stale
I kad bi se sve zvezde ugasile

Voleo bih te
I kad te ne bih voleo

Čuvši je, kazala mi je da je zapišem čim uđemo u sobu. Ali ja joj rekoh da je se neću moći setiti i da to i ne želim. Što se tiče moje poezije, jedina mi je želja da je što pre zaboravim, što i nije tako lako. Duboko u moju svest urezane su sve do jedne. Pošto je ona insistirala na tome, iz inata joj izrecitovah, po sećanju, jednu moju mračnu pesmu bez naslova, posvećenu jednoj mladoj pesnikinji koja me je odbila:

Nema nade za idealiste
I večite gubitnike
Ni za koga nema nade

Nazire se kraj svega
Sunce nas nemilosrdno prži
Pesnici više nisu umetnici

Priroda je otrovana
Cveće više ne miriše
Kao nekada

Znam kako se osećaju ljudi
Koji ništa ne osećaju

Svako se udvaranje
surovo kažnjava

Svaki je pokušaj
Samo još jedan poraz

Kotrljamo se
Niz crno-beli pod
Pravo u ponor

Ovo ju je malo razljutilo, ali nije reagovala.

Vratismo se u sobu, da se uz satelitski program sa naše muzičke televizije izležavamo sve do večere. Ona se baca na šminkanje i doterivanje, a ja se konektujem na Internet. Kiša dobuje po prozorskom banku i užasno me nervira. Ana Marijini poljupci me oraspoložiše.

- Hermane, mi smo u Veneciji. Imaš hiljadu i jedan razlog da budeš najsrećniji čovek na svetu.

X I

DUBROVNIK, šestog decembarskog dana. Toplije je nego u Veneciji. Što je najvažnije ne duva vetar. Na petnaestak stepeni Celzijusa Ana Marija i ja se izležavamo na peščanoj plaži pored starih gradskih zidina. Ona na sebi ima samo kupaći kostim, a ja samo šorts. Ovo mi je prvi put u životu da se zateknem na morskoj obali sa devojkom koju volim. Ispruženi na zubatom kasno-jesenjem suncu privlačimo znatiželjne poglede prolaznika, uglavnom ljubavnih parova koji džogiraju pored obale. Svi upiru prstom na nas dvoje i smeju se. Neki nas i fotografišu.

Iz Venecije smo se otisnuli pre dva dana. Ana Marija je po kazinima potrošila preko dvadeset i pet hiljada maraka. Moje molbe - da ne razbacuje mukotrпно stečen novac - bile su uzaludne. Od ukupne količine novca sa kojim smo krenuli na ovaj sumanut i besmisleni put ostalo joj je znatno manje od polovine.

Umesto u južnu Italiju, proputovavši celu hrvatsku obalu, juče ujutro stigli smo u ovaj prelepi grad. Okružen stenovitim brdima i planinama, i neobično plavom morskom vodom, uokviren sa četrnaest četvorougaoih i dve okrugle kule, stari Dubrovnik mi se svideo mnogo više od Venecije. Možda i zato što nas je tamo sve vreme pratila kiša, dok se ovde osećala prava mediteranska klima.

Naišavši ovamo izvan turističke sezone, odseli smo u jednom modernom i ekskluzivnom, istina polupraznom hotelu izvan zidina starog grada. U toku jučerašnjeg dana obišli smo sve dubrovačke muzeje, kule i katedrale, Knežev dvor, i popeli se na tvrđavu Lovrijenac, podignutu na jednoj steni sa koje se vidi ceo grad - i onaj deo sagrađen u srednjem veku, opasan zidinama, i moderan grad nalik na bilo koje mediteransko naselje našeg doba. Ana Mariji je bilo teško da se popenje na tu visinu, uz tolike stepenice. I ona i ja smo se pitali ko je bio toliko lud da na toj visini podigne tvrđavu i kako je to izveo. Fotografisali smo se, zagrljeni i srećni, ispred svake značajnije građevine. Bili smo retki turisti u ovom biseru Jadrana. Pored nas, u dubrovačkim hotelima, pobegavši od sibirske zime koja samo što nije počela, ove dane provodile su bogate ruske dame. Trošeći novac na svakom koraku, primetili smo da je ovde sve jeftinije nego na Zapadu. Inače, ovdašnji ljudi vole sve što dolazi sa Zapada, pogotovo iz Nemačke, i svi su se lepo ophodili prema nama kad bi čuli odakle smo.

Sinoć smo prošetali polupustim ulicama, izašli u nekoliko kafića i u jedan kazino. Ana Marijina kockarska strast i ovog je puta došla do izražaja. Dobro je što u startu nije imala sreće, pa zato nije potrošila mnogo novca. Kupanje smo ostavili za danas.

Ulazimo u morsku vodu, polako, korak po korak. Ledena je. Počinjem da se tresem, ali se trudim da Ana Marija to ne primeti. Ona me prska. Bacamo se u dublju

vodu. Ovo je moje prvo zimsko kupanje, ne računam li to što sam jedne zime propao u zaleđeno jezero, prehladio se i jedva izbegao zapaljenje pluća.

Zaplivasmo prema jednoj steni u ovom malom zatonu. Zapenušasmo vodu. Ljudi sa obale nas bodre zviždući. Zagrlismo se u vodi. Dok se ljubimo, na površini se održavamo nogama.

- Nas dvoje smo sada glavni u ovom gradu - reče mi Ana Marija kroz smeh.

- Da, ali koliko će to da nas košta.

- Zamisli da se nađemo na razglednici. "Ljubavni par se kupava usred decembra". Ili na čestitki za Božić ili Novu godinu.

Nasmejah se, jer tek što ugledah jednog momka sa amaterskom video kamerom u rukama.

- Možda večeras budemo na lokalnim vestima - prozbori Ana Marija kroz smeh.

Zubi joj zacvokotaše. Osetih kako se trese. I moje telo zadrhta.

- Idemo nazad! - rekoh joj gotovo naredničkim glasom.

Zaplivasmo prema obali. Na plaži nas dočekuje razdragana gomila. Izašavši iz hladne morske vode zagazismo još hladniji pesak. Ljudi nam prilaze i postavljaju pitanja. Shvativši da smo stranci, pitaše nas ništa naročito na engleskom i nemačkom jeziku.

Ovekovеčiše nas dve amaterske video kamere i nekoliko foto aparata. Ogrnusmo ručnike i zbismo se jedno uz drugo. Poljubismo se, na veliku radost i oduševljenje svih prisutnih.

- Hermane, mi smo glavni! - euforično uzvikuje Ana Marija.

Obukosmo se pred njima i, dok oni počеше polako da se razilaze, krenusmo prema marini.

- Ručali smo, okupali se u moru, - konstatova ona usput - bio bi red i da se provozamo nekim brodićem.

Rečeno - učinjeno. Iznajmismo pedolinu na nekoliko sati. Jedva smo pronašli njenog vlasnika i ubedili ga da nam je iznajmi. Ona nije želela da vozi gliser, jer u tome nema nimalo romantike. Uvalismo se u tvrda sedišta i, zgazivši na pedale, otisnusmo se prema pučini.

Sunce se polako primiče zapadu. Mi okrećemo pedale i lopatice. Udaljili smo se od obale. Vodimo besmislene razgovore.

- Hermane, zamisli da si riba. Na primer delfin. Mogao bi da oploviš ceo svet. Bio bi tako slobodan.

- Niko nije slobodan. Ko se rodi kao čovek mora da radi, da plaća porez državi, ako treba i da ratuje. Ko se rodi kao životinja, celog života beži od progonitelja ili i sam progoni. A biljke, pak, čekaju da budu ubrane, pokošene ili da jednostavno uvenu.

Ana Marija me je odviše prizemljila. Toliko dugo se ne razdvajamo da to već počinje pomalo i da mi smeta. (Možda sam se upravo toga nekada plašio, i iz tog razloga nisam stupao u veze sa devojkama, ponašao se kao da želim da budem odbijen, umišljao da me niko neće i pravio dramu od svega toga. Bio sam jedan od onih ludaka koji pred smrt sagledaju svoju bolest i postanu potpuno svesni da nisu bili u pravu. Ličio sam pomalo na Isusa Hrista. On je celog svog života tvrdio, i verovao u to, da je božji sin. Međutim, na kraju života, dok se nalazio razapet na krstu, shvatio je da je samo običan čovek. I tada je povikao: "Bože moj! Bože moj! Zašto si me ostavio?!" Naravno, bog mu nije odgovorio.) Puno puta poželim da joj se usprotivim, ali ona me u tome vešto spreči: poljubi me i tako reši svaki naš nesporazum. Da li ja volim Ana Mariju? Možda, u

suštini, volim samo sebe? Možda u Ana Mariji tražim Hermana? A možda ne volim ni sebe?

Zaustavljamo se podaleko od obale, blizu ostrva Lokrum. Duva blag vetar. Talasi ljuljuškaju naše plovilo. Njena crna kosa leprša i udara me po licu. Ovo je možda najromantičniji trenutak u mom životu.

Postaje sve hladnije. No bez obzira na to, Ana Marija obnažuje svoje pohotne grudi i nabija mi ih na lice. Ližem joj ukrućene bradavice, koje su slane od morske vode. Ona mi nadražuje penis. Ne mogadoh da izdržim. Spustih pantalone do kolena. Ona se skide i zajaha me. Čamac se trese bar tri puta više nego pre par trenutaka. Držim je za stražnjicu dok me njene grudi udaraju po licu. Teška je, opteretila mi je i dušu i telo. Grizem joj bradavice dok ona vrišti i divljački me grebe po leđima. Oboje se obilno znojimo. Naš neuobičajeno slan znoj se meša. Vetar ga spira sa naših tela. Pored nas prođe i po koji gliser.

Svetlosti je sve manje. Sunce je dodirnulo more dok smo se mi sjedinjavali. Požurih sa ljubavnom gimnastikom. Njišem se nad njom sve brže i brže, kako bih što pre mogao da posmatram veličanstven zalazak sunca. Ona urla od zadovoljstva kvaseći mi međunožje. Gotov sam da eksplodiram, svršavam u nju i bacam je na palubu. Navlačim se, jer mi iznenada postade hladno. I ona se obuče.

Legosmo jedno pored drugog. Zagrlismo se i poljubismo. Uperismo pogled u narandžasto sunce čiji zraci više ne padaju na zemlju. To ne smeta našim očima. Ana Marija fotografiše ovaj divan prizor.

- Ovo je nešto najlepše što sam ikada video! - ote se meni.

- Veličanstveno!

Vratismo se na svoja mesta i prionusmo na pedale. Požurismo natrag u grad.

Vraćamo plovilo u marinu pred veče.

U gradu nas dočekuje ulično osvetljenje. Na putu do hotela nabasasmo na ulične prodavce, koji su retkim prolaznicima nudili razne suvenire. Među njima se zatekoše i neki momci u vojničkim maskirnim pantalonama Prodavali su šovinističke časopise i neke bedževe. Ana Marija im priđe i upita ih nešto na italijanskom. Oni joj potvrdno odgovoriše. Jedan od njih nas pozva da pođemo za njim. Upitah je šta namerava, ali ona mi ne odgovori.

Ulična protuva sa dugom prljavom kosom iz jednog automobila izvuče torbu i odvede nas u jednu mračnu uličicu, sve vreme razgovarajući sa Ana Marijom na italijanskom jeziku. Osvrnuvši se oko sebe, i videvši da smo sami, iz torbe je izvadio dva malokalibarska pištolja i dve kutije sa municijom. Ana Marija mu dade novčanicu od petsto maraka i on se izgubi u mraku.

- Šta ti to znači? - zapitah je pošto ostadosmo sami.

- Moramo da imamo čime da opljačkamo banku - nasmeja se ona.

- Ti si luđa od mene.

- Ovde je oružje jeftino. A i ima ga koliko hoćeš. Ovi momci su učestvovali u ratu koji se završio pre tačno četiri godine.

Stižemo u hotel pravo na večeru. Jedemo u tišini, u polupraznoj hotelskoj Banket sali. Zatim se penjemo u naš apartman.

Odlazimo pravo u kupatilo. Ispod tuša skidamo svu današnju prljavštinu.

Osveživši se, spremamo se za izlazak. Ja sam već spreman, ali čekam nju, da se našminka. Da bih prekratio vreme i što pre ostario konektujem se na Internet.

- Videla sam sinoć jedan dobar kazino - dobaci mi ona dok češlja svoju gustu kosu. - Idemo tamo.

Pokušavam da je odvratim od toga, ali to mi ne polazi za rukom.

- Danas mi je srećan dan. Želim da budeš pored mene kad osvojim premiju.

Pobedila je Ana Marijina kockarska strast.

Pola sata kasnije sedeli smo za velikim stolom u kazinu. Ja nikad nisam igrao rulet. Ne znam pravila te igre, niti me zanimaju. Ana Marija je tražila od mene da izgovaram brojeve i to sam činio.

Prvo je stavljala male uloge na četiri broja. I uvek je dobijala. Zatim je povećala rizik: stavljala je crvene ili crne žetone na dva broja. I tu joj se posrećilo. Na kraju se upustila u najveći rizik: stavila je ulog na jedan jedini broj. I dobila je tri puta. Svi prisutni su joj aplaudirali. Poludela je od sreće. Častila je sve kockare. I mi smo pili viski više nego što možemo da podnesemo.

- Ljubavi moja! - uzvikivala je pošto bi me poljubila. - Ti si moja sreća! Udaću se za tebe!

Pređosmo za susedni sto, gde je ulog najveći. Odvraćah je od toga, ali ponovo ne uspeh. Potrošila je sav novac na žetone. Naravno, ovde je žeton bio mnogo skuplji.

Za našim stolom sedele su bogate ruske i francuske dame i u svakom krugu gubile pomalo. Ana Marija je odigrala dva kruga, sa nešto povećim ulozima, na brojeve koje sam ja odabrao, i oba puta dobila. Sva rumena od sreće, pitala me je koji je moj najsrećniji broj.

- Sedamnaest - odgovorih joj.

Sa osmehom preko celog lica, uložila je na taj broj sve što je imala. Kolo sreće se zavrtelo. Nastade tajac. Svi nestrpljivo iščekivaše šta će se dogoditi.

Kuglica se zaustavi na nuli. Krupije mrtav hladan pokupi sve žetone.

Meni se na oči spustio mrak. Poželeh da srušim sve oko sebe.

* * *

Pamtim letovanje u Portugalu 1986. godine po tome što sam povredio celu svoju porodicu.

Bacajući kamenje u more, dok mi se majka nalazila u plićaku, bacio sam povelik kamen koji nije pao u vodu, već na stenu na obali gde se raspukao na dve polovine: jedna je ostala na stenovitoj obali, dok je druga udarila majku u bočni deo stomaka napravivši joj veliku posekotinu. Bila je još u toku tog dana kod lekara, previla je ranu i više nije smela da se kupa. Dan kasnije povredio sam sâm sebe, kad sam pao sa ljuljaške, nakon što sam se čitav jedan sat ljuljao kao sumanut. Odleteo sam preko tri metra u dalj. Ni ja nisam smeo da se kupam nekoliko dana.

I to, što nisam smeo da ulazim u toplu vodu Atlantskog okeana, bilo je kobno i po mog oca i po mene.

Naime, jednog popodneva, dok su mi roditelji sedeli u hladu čempresa i palmi, iznad jedine plaže koju smo posećivali tog leta, ja sam obilazio dvorište obližnjeg letnjikovca upoznavajući njegov živopisni biljni svet. Prošao sam pored nekoliko porodica iz Švedske, Danske i Nemačke, čiji su članovi sedeli u gustoj hladovini starih

maslina i ispijali ledeni čaj, došao do suncem obasjanog pustog ulaza i tu stao. Na pijedestalima sa obe strane stepenica nalazile su se kamene kugle. Seo sam na jednu i tu posedeo minut-dva razmišljajući kuda i šta dalje. Na pamet mi nije palo ništa drugo do da sednem i na drugu kuglu. I tu se dogodilo čudo! Kamena kugla se pomakla u stranu! Na pamet mi je pala najsumanutija ideja: porušiću letnjikovac! Ako ga i ne srušim - bar ću ga propisno oštetiti.

Tako sam i uradio. Gurao sam je prema letnjikovcu, ona se vraćala prema meni, da bih je opet gurao, izazvao ubrzanje i pomerio je sa pijedestala. Kamena kugla se kratko kotrljala prema letnjikovcu. Ja to tada nisam primetio, ali staza je bila u blagom nagibu prema morskoj obali a ne prema kući. Kugla se zaustavila i krenula prema kapiji. Stigla je do stepenica i počela da se kotrlja nizbrdo, stepenik po stepenik. Njeno kretanje uznemirilo je nekoliko turista, pa i mog oca. Tačno je znao da je njegov jedini sin nešto učinio, osetio je to nekim šestim čulom. Ja sam stajao iznad svog nedela i pomislio: "Ako kugla poruši kapiju i otkotrlja se na plažu - usmrtiće najmanje pet kupača. To je manje od osam, od osam pionera sa šahovske table. Nije to tako strašno."

Moj otac je procenio odakle dopire zvuk i uputio se prema kapiji. Kugla se nezadrživo kotrljala nizbrdo. On i još jedan Šveđanin otvorili su kapiju, pritrčali joj i zaustavili je svojim golim ramenima pri tom odrađši kožu. Potom su je zajedno sa privremenim stanarima letnjikovca vratili nazad. Dobio sam tolike batine da mi je dva dana zujalo u ušima, dok je vlasnik letnjikovca dobio kritike zbog toga što obe kugle nisu bile nataknete na debele armature. Ni moj otac nije smeo da se kupa par dana, što nije uskratilo naše letovanje. A ni njegove batine nisu ukinule moju podsvesnu želju za rušenjem.

* * *

Sve mi je ovo prostrujalo kroz glavu dok mi se lice zacrvenelo, vilica zatresla, a prsti obe ruke se skupili u pesnice.

- Ne! - ciknu Ana Marija. - Nije moguće!

Svi prisutni nastaviše igru kao da se ništa nije dogodilo. Moja devojka više nije bila junak večeri.

- Hermane, nemoguće da smo sve izgubili!

Kao pobesnela zver, skočila je na krupijea. Počela je da ga grebe i udara, i da psuje na italijanskom. Pritrčaše joj dva momka iz obezbeđenja i na silu je iznesoše iz sale. Pratio sam ih sve do izlaznih vrata. Bili su korektni, inače bih se pobio sa obojicom. Ona je vrištala i otimala se. Ali bilo je uzalud.

Izbaciše je na ulicu, kao najgoreg alkoholičara. Izađoh za njom.

- Namestio je! Pederčina! - vikala je gazeći sopstvenu tašnu. - Idem u hotel po pištolj! Sad ću da se vratim da ga ubijem!

Pokušah da je smirim, ali ponovo ne uspeh. Nijedan moj pokušaj večeras nije urodio plodom.

- Hermane, ovo je naš najsrećniji dan! - urlikala je hodajući korak po korak. - Niko nema pravo da nam oduzme tu sreću!

Držao sam je za ruku pokušavajući da je obuzdam. Šutirala je kandelabre i kante za smeće, i vrištala na prolaznike. Neki nas prepoznaje. Danas su nas videli kako se kupamo. Ako danas nisu pomislili da smo oboje ljudi, sada će to zasigurno pomisliti.

- Ništa strašno - pokušavam da je umirim kad izađosmo na pustu plažu. - Ja imam oko hiljadu maraka. Možemo da se vratimo kući, da se uzmemo i da živimo kao svi naši sugrađani. Bar ćeš imati po čemu da pamiš ovo putovanje.

- Ti ništa ne razumeš! Ja ne smem da se vratim kući bez novca.

- To je bio tvoj novac.

- Jeste! Ali da sam vratila bar petinu! Nema smisla da se vraćam bez ijednog feniga!

Dok je ovo govorila plakala je kao malo dete.

- Opljačkaćemo neku banku - rekoh joj kako bih je bar malo smirio.

To je još više rasplaka. Njen plač se odbijao o stare gradske zidine i još starije morske stene.

Oborih je na pesak i legoh pored nje. Naterah je da baci svoj pogled na vedro nebo puno zvezda kojima su svetla grada smetala da sijaju u punom sjaju. Izrecitovah joj tom prilikom, po sećanju, jednu svoju pesmu bez naslova:

Posmatram vedro noćno nebo,
Zvezde koje na njemu sijaju,
Neke od njih više ne žive,
Jer su davno u prasku nestale,
A svetlost koju ja sada vidim
Samo je bljesak njihove smrti
Koji do mene još nije stigao.

A šta je čovek u svemu tome?
Veliki nas prostor okružuje.
Nismo ni svesni koliko smo mali,
Tačka života u univerzumu
Nalik na ostale takve tačke;
Neke od njih svesne su sebe,
A mnoge žive u neznanju.

Ceo je svemir okean smrti,
Gde god da odem svuda je isto:
Jedan svet umire, drugi se rađa,
Sve je izniklo iz jednog korena,
U praznom prostoru raširilo grane;
Danas je ovde, sutra je tamo -
Materija u krug se vrti.

A za sve to postoji smisao:
Duh je avanturu želeo;
Iz te želje u telo je sišao,
Da spozna život u nemirnom svemiru,

Koji je samo otelovljenje
Nekog savršenijeg svemira
U kome stanuje vrhovna misao.

Pokušao sam da joj komentarišem ove stihove govoreći da kad golim okom posmatramo nebo na njemu možemo videti oko dve hiljade zvezda, ali da se pomoću teleskopa može videti mnogo više. Kazao sam joj da su astronomi uz pomoć najmoćnijih teleskopa videli svetlost zvezde koja je prešla put od dve milijarde svetlosnih godina dok je stigla do nas, i da oni nisu sigurni da li ta zvezda još uvek postoji iako su sigurni da je postojala pre dve milijarde godina; da mi vidimo tu zvezdu onakvu kakva je ona bila u to vreme. Međutim, nju ništa od toga nije zanimalo.

Daleko od doma i domovine, Ana Marija je izgubila sav svoj novac. Ostao sam joj samo ja, još utučeniji od nje, svestan da ćemo ove noći proći kroz pravi pakao.

XII

OSVANULO je jutro iznad Dubrovnika. Sunce sedi na planinama i baca svoje zrake na grad i na more, koji se odbijaju od njegove plavkaste površine kao od ogledala, i zaslepljuju nam oči. Kako bi ovaj svet mogao biti lep.

Prošlo je dva dana otkako je moja devojka ostala bez prebijenog feniga. Protežemo se na prednjim sedištim njenog automobila. Jedva smo prespavali proteklu noć. Više ne vodimo ljubav; nemamo volje za tako nešto. Juče smo napustili hotel. Danas već ne znamo kuda i šta dalje.

Na zadnjem sedištu dremaju svi suveniri koje je Ana Marija pokupovala na ovom putovanju, zajedno sa njenim aktom, velikom neuramljenom slikom. U mom novčaniku nalazi se oko devet stotina maraka, pretpostavljam sasvim dovoljno za povratak kući. Ana Marijin novčanik je prazan. Ona savijena leži na sedištu vozača i gleda u pučinu. Oči su joj pune suza.

One noći kad je izgubila sav novac ni ona ni ja nismo spavali. Doista smo prošli kroz pravi pakao, premda ja ne verujem u pakao. Ona je histerisala cele noći i sutradan celog dana. Ja sam se za sve to vreme svojski trudio da je utešim. Izgleda da se i sada uzalud trudim.

- Ana Marija, molim te, vrati se sa mnom u Nemačku.

Ona jeca.

- Ne ide mi se kući.

- Prekjuče si mi rekla da ćeš se udati za mene. Uradi tako čim stignemo u Keln. Poćemo od nule. Živećemo bez tvoje majke i mojih roditelja.

- A kako bi bilo da prodamo ovaj moj folksvagen i da se vratimo u kazino? - predloži mi ona. - Šta misliš, koliko mogu da dobijem za njega?

- Ne znam. A i ne bi mogla odmah da ga prodaš.

Ona zaplaka na sav glas.

- Više mi se ne živi.

- Ni meni. Ja sam otpadnik. Niko i ništa. Da mi nije tebe, ko zna šta bih uradio.

- Vrati se sam u Nemačku. A sa mnom šta bude.

- Neću. Ja volim samo tebe. Ti si moja prva i jedina ljubav. Neka tako i ostane. Mnogo si učinila za mene. Dugujem ti više nego ikome. I zato ti odluči šta će biti sa nama.

Uspeo sam da je nasmejem. Bio je to gorak osmeh, ali ipak osmeh. Uzela je svoju torbicu, obesila je o levo rame i izašla napolje. Izadoh i ja za njom.

Pored nas, uskim brdskim putem, prođe poneki automobil. Ana Marija se spusti na jedan za sedenje zgodan, povelik kamen. Sedoh pored nje.

- Šta želiš najviše na svetu? - pitala me je.

- Ne želim ništa.

- Da li bi voleo da se večno sjediniš sa mnom?

- Voleo bih.

- Imam jedan praktičan predlog. To je najbolje rešenje u ovom trenutku.

Iz torbice je izvadila oba pištolja. Pružila mi je jedan. Bio je napunjen.

- Ti si luda! - rekoh joj ne kontrolišući se.

- Predlažem da zajedno umremo, kako bi se naše duše zauvek spojile.

- Ne znam šta da ti kažem. Ja se još uvek plašim da izvršim samoubistvo.

- Nećemo izvršiti samoubistvo. Ti ćeš da pucaš u mene, a ja ću u tebe.

- Ja možda jesam najgora duša koja je ikada obukla ljudsko telo, ali nisam baš toliki šljama da bih mogao da ubijem jedinu devojkicu koju volim.

- Time ćeš baš da dokažeš da me voliš, ako me voliš. Ako nećeš, onda se vrati kući. Uradiću to sama.

- Moram da priznam da smo se mi odavno odrekli ovog sveta, ali ovo je previše i za tebe i za mene.

- Nas dvoje nemamo šta da izgubimo. Život bez ljubavi nema nikakvog smisla. A ti si moja najveća ljubav.

- Ti si moja jedina ljubav.

- Ako imaš nešto vrednije od naše ljubavi, ti se vrati kući... Volim te, Hermane...

- I ja tebe Ana Marija.

Poljubismo se, možda po poslednji put u životu.

- Mi bar znamo zašta smo živeli - reče ona nakon par trenutaka.

Repetirajući pištolj, prislanja mi ga na grudi. Cev mog pištolja zaglavi se među njene krupne i tvrde sise. Ruka mi zadrhta.

- Volim te Hermane.

- I ja tebe Ana Marija.

Bacih još jedanput pogled na Dubrovnik. Izgledao je veličanstveno. Osetih nostalgiju za celokupnim svojim mizernim životom. U deliću sekunde kolebah se da li da mu se vratim, jer još uvek nije kasno. Ali odustadoh od toga. Baš me briga za sve. Ništa na ovom svetu ne vredi koliko moja draga Ana Marija. Krivo mi je jedino zbog toga što me svega tri sedmice dele od 2000. godine, koju sasvim sigurno neću doživeti.

- Kad ti zagrizem donju usnu, - "naredi" mi Ana Marija - ti povuci oroz.

Dodirnuh još jedanput njene usne. Naši jezici se susretoše. Sve me podseti na naš prvi poljubac.

Odjednom osetih njene zube na svojoj donjoj usni. Pritisnuh oroz. Odjeknuše dva pucnja. Njen ugriz oslabi. Osetih oštar bol u grudima, kao da mi srce puče na dva dela, i padoh na leđa.

Nestadoše sve boje ispred mojih očiju. Vetar zazvižda pored mene još nekoliko trenutaka, a potom sve utihnu.

* * *

Kasarna u Regensburgu, koju su nekada koristile američke okupacione snage. Opšta gužva. Na snazi je uzbuna. Ja sam u uniformi sa punom ratnom opremom. Dok svi vojnici istrčavaju iz zgrade, ja i još jedan vojnik ostajemo u paviljonu. Vidno neispavan, jer sam cele prethodne noći bio dežuran, jedva stojim na nogama.

Pored nas dvojice protrčavaju oficiri svih činova. Mi im salutiramo. Koji god od njih zastane, nalazi nam neku manu. Jedan poručnik nam kaže da vojnici na dežurstvu i požarstvu za vreme uzbune ne treba da budu u punoj ratnoj opremi. Mi ga poslušamo i za manje od minuta ostajemo samo u uniformi. Zatim nailazi kapetan i zapovedničkim glasom nam kaže da navučemo na sebe punu ratnu opremu. Iza njega nailazi neki major koji nam kaže da je skinemo. Meni puca film. Pukovnik, inače komandant kasarne, naišavši do nas dvojice, naređuje nam da je navučemo. Vojnik pored mene sluša i njega. Ali ja ne. Jednim jedinim zamahom puške udaram ga u potiljak i obaram ga na pód. Ostali oficiri ne mogu da poveruju šta sam uradio. Pritrčavaju mi jedan po jedan i redom dobijaju u glavu. Tako je sve dok me, znatno brojniji, ne savladaju.

Za tili čas sproveden sam u vojni zatvor. Vojni policajac mi skida opasač sa oprtačima, kaiš sa pantalona i pertle sa cipela, da bi mi na kraju skinuo lisice sa ruku. Ja se nasmejah.

- Šta je smešno vojniče?! - gruva on kao Debela Berta.
- Zar nećeš da mi skineš i dugmad sa uniforme?
- Zašto bih ti skinuo dugmad?
- Budalo jedna pandurska! Ja bih izvršio samoubistvo tek pošto bih pobio sve vojnike i oficire u kasarni! Znaš li da mogu da polomim dugme na pola i da te zakoljem kao svinju!

On me samo mrko pogleda i reče da sam prevršio svaku meru; da je moj pređašnji dolazak u vojni zatvor, zbog crtanja divovskih falusa, pentagrama i kukastih krstova ciglama po pisti za postrojavanje i gromoglasno podrigivanje za vreme podizanja zastave i intoniranja državne himne bio ništa u poređenju sa jutrošnjom pobunom. Ali ja mu ponovih svoj stav:

- Pre bih vas sve pobio nego što bih izvršio samoubistvo!

* * *

Svetska ludnica se širi, brže od najgore epidemije.

Čuo sam za jednu čudnu biljku, zove se saraceniya i raste u močvarama Misisipija. Neki prirodnjaci nazivaju je "biljka kobra". Ona je mesožder, ali nije lovac; insekti sami silaze u njen krčag, da se halapljivo napiju njenog slatkog nektara - i tako postaju njen plen.

Sve je prestalo da postoji; nema ni zvuka ni boja. Samo bezbojne siluete, kao da sam ušao u stari crno-beli film.

Lebdim iznad mlade žene sa malim detetom. Drži ga u naručju i tepa mu. Spustih se niže i prepoznah svoju majku. Želim nešto da joj kažem, ali nemam glasa. Ona me ne vidi. Iz mene kao da izvire jedna misao, koja se ponavlja iznova, i iznova:

- Ana Marija me je ludo volela... Ana Marija me je ludo volela...

Kišna jesen 2001.

*Hier Anna Maria Schpechar
mit Liebe*

PSIHOLOŠKI I EGZISTENCIJALNI SUKOB

JOVO ILUKIĆ pripada najmlađoj generaciji srpskih pisaca, mladim autorima koji svoje prve ozbiljnije radove objavljuju početkom prve decenije novog veka. Iza pisca su dva objavljena romana, "Lađa u bocu" (2002) i "Trostruka zavera" (2003). Pre nego što napišemo koju reč više o novom Ilukićevom romansijerskom delu "Ana Marija me je ludo volela", kratko ćemo se osvrnuti na prethodne knjige ukazujući na intenzitet i stepen tematsko-motivskih promena između dela.

U prvom romanu, "Lađa u bocu", Ilukić razvija neobičnu i zanimljivu fiktivnu storiju o ljubavi između oborenog NATO-pilota i jedne Srпкиnje. Radnja je smeštena u vreme bombardovanja Srbije i Crne Gore uz naratorovu žestoku ideološku kritiku "poslednjeg nacional-komunističkog režima u Evropi". Drugim romanom, "Trostruka zavera", autor ulazi u polje žanr romana, ovde je reč o žanru futuristike. Složen fabulativni sklop je situiran u treću deceniju ovog veka (2026. godina) i odvija se kroz opozitni (napeti) odnos između svetle i relativno idealizovane slike budućnosti planetarne zajednice i tamnih, katastrofičnih vizija. Postupci likova, njihovi psihološki i sociološki parametri jesu primer snažnog prekoračenja poznate stvarnosti (u maniru najboljih naučnofantastičnih dela i takozvane futurističke literature), ali, suštinski, Ilukić ne podriva poznato načelo o prikazivanju događaja po "zakonima verovatnosti i nužnosti" (Aristotel). Ova činjenica, utemeljena u strukturu "Trostruke zavere", obezbeđuje romanu visoku meru estetske i epistemološke vrednosti.

I novom knjigom Ilukić ostaje na poljima romansijerske naracije. Uslovno, kratki roman "Ana Marija me je ludo volela" možemo odrediti kao potragu za identitetom, naporima mladih osoba tek izašlih iz adolescencije da utemelje svoju ličnost (individualnost) u svetu.

Sižeju okosnicu romana čine doživljaji dvadesetdvođišnjeg Nemca Hermana i njegove ljubavi, godinu dana mlade Ana Marije. Romansijerska tenzija, možemo je označiti i kao dramsku, nastaje usled Hermanove i Ana Marijine neprilagođenosti sredini u kojoj žive, još tačnije, njihovog odbijanja da budu kao i drugi "obični" ljudi. To i takvo

svesno odbijanje rezultira nizom tragičnih, nerazrešivih egzistencijalnih sukoba. Hermanovo distanciranje od okruženja razvija se tokom pubertetskog perioda, gde Ilukić naročito ističe junakov otpor prema autoritarnom ocu. Niz događaja koji će uslediti slikaju prizore iz Hermanovog vojnikanja i boravka u psihijatrijskoj bolnici u kojoj sreće svoju ljubav Ana Mariju. Piščeva naracija data iz fokusa prvog lica, perspektive poistovećenja autora i lika, predočava niz Hermanovih i Ana Marijinih mladalačkih jada pomenutim žestokim nesporazumima sa svetom roditelja, škole, institucijom vojske, kad je reč o Hermanu, najzad, osobljem i lekarima klinike u kojoj se, inače, odvija veći deo ove sugestivne priče.

Značajan strukturno značenjski segment nove Ilukićeve knjige čini junakova potraga za idealnom ljubavlju. Tehnikama retrospekcije autor nas nizom kraćih i dužih ekspresivnih Hermanovih monoloških iskaza upućuje u jedan od osnovnih junakovih problema. Ako je sukob sa institucijama (porodica, škola, vojska, religija, umetničke dileme) jedan od uzroka, rekli bismo, spoljašnjih, svojevrstne raskoši glavnog junaka, odnos prema drugom polu (iako je Herman tek zakoračio u mladost) generiše nimalo naivne potrebe. Ljubavni problemi glavnog lika čine jednu od težišnih dramatsko-značenjskih linija romana. Pisac sa zavidnom veštinom, uz dozu autoironije, predočava niz osujećenosti, prepreka, destruktivnih i samodestruktivnih akata, stvarnih i dobrim delom Hermanovih umišljenih psiholoških frustracija, u nešto manjoj meri i Ana Marijinih. Tematika ljubavnih osećanja, osim prozne naracije, dodatno je profilisana i potencirana kroz niz Hermanovih pesama koje on čita na psihijatrijskoj klinici.

Želja za razlikovanjem od ostalih, odustajanje od uklapanja u prozaičnu mašinu i rutinu svakodnevice, vodi Ilukićeve mlade ljubavnike u neminovno tragičan kraj. Vrtoglava dramatičnost njihovog odnosa razrešava se jednim velikim definitivnim NE svetu u kome su se našli. Verenički put u Veneciju i Dubrovnik pokazuje se samo kao kratka i zanosna iluzija čiji je ishod trijumf Tanatosa. Sledeći suštinske odlike svoje nove romaneskne naracije Ilukić je odoleo čarima melodramatskog razrešenja psiholoških i ostalih konflikata glavnih likova.

Kao što smo istakli, Jovo Ilukić je mlad pisac (1976, Arandjelovac) koji sa nepunih trideset godina ima tri romana originalna po zamisli i dovoljno ubedljiva u kreativnoj uobličivosti. Nadamo se da će se u godinama koje su pred njim nastaviti uzlazna putanja njegove spisateljske imaginacije.

Značajan strukturalno-značenjski segment nove Ilukićeve knjige čini junakova potraga za idealnom ljubavlju. Tehnikama retrospekcije autor nas nizom kraćih i dužih ekspresivnih Hermanovih monoloških iskaza upućuje u jedan od osnovnih junakovih problema. Ako je sukob sa institucijama (porodica, škola, vojska, religija, umetničke dileme) jedan od uzroka, rekli bismo, spoljašnjih, svojevrstne rassetosti glavnog junaka, odnos prema drugom polu (iako je Herman tek zakoračio u mladost) generiše nimalo naivne potrebe. Ljubavni problemi glavnog lika čine jednu od težišnih dramatsko-značenjskih linija romana. Pisac sa zavidnom veštinom, uz dozu autoironije, predočava niz osujećenosti, prepreka, destruktivnih i samodestruktivnih akata, stvarnih i dobrim delom Hermanovih umišljenih psiholoških frustracija, u nešto manjoj meri i Ana Marijinih.

Želja za razlikovanjem od ostalih, odustajanje od uklapanja u prozaičnu mašinu i rutinu svakodnevice, vodi Ilukićeve mlade ljubavnike u neminovno tragičan kraj. Vrtoglava dramatičnost njihovog odnosa razrešava se jednim velikim definitivnim NE svetu u kome su se našli. Verenički put u Veneciju i Dubrovnik pokazuje se samo kao kratka i zanosna iluzija čiji je ishod trijumf Tanatosa. Sledeći suštinske odlike svoje nove romaneskne naracije Ilukić je odoleo čarima melodramatskog razrešenja psiholoških i ostalih konflikata glavnih likova.

Nebojša Ćosić

KOS

KOS

ANA MARIJA ME JE LUDO VOLELA

JOVO ILUKIĆ

JOVO ILUKIĆ

ANA MARIJA

ME JE

LUDO VOLELA

KOS

